

Ruimte voor spelen! Speelruimteplan 2016-2025

Ruimte voor spelen!

Speelruimteplan 2016-2025

Gemeente Barneveld

Titel:	Ruimte voor spelen!
Subtitel:	Speelruimteplan 2016-2025
Opdrachtgever:	Gemeente Barneveld Mw. I. Albers
Opdrachtnemer:	OBB Ingenieursbureau www.obb-ingenieurs.nl
Opgesteld door:	ing. E.G. Oost-Mulder ing. M.M. Frelier
Datum:	januari 2016
Project:	406.03
Aantal pagina's:	69

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING EN INLEIDING	5
1. SAMENVATTING	7
1.1. Aanleiding en doel	7
1.2. Interactieve beleidsvorming en visie	7
1.3. Basisprincipe van normen achter uitgangspunten	8
1.4. Toetsing beleidsuitgangspunten	8
1.5. Investerings en structurele kosten	10
2. INLEIDING	13
2.1. Aanleiding	13
2.2. Interactieve beleidsvorming	13
2.3. Doelgroepen	14
2.4. Begripsbepaling	15
BELEID	17
3. BELEIDSPARTICIPATIE	19
3.1. Wat is belangrijk	19
3.2. Gezamenlijke visie	20
4. KWALITEITSUITGANGSPUNTEN	21
4.1. Informele speelruimte	21
4.2. Formele speelruimte	23
4.3. Bespeelbaar en beheerbaar	26
5. SPREIDINGSUITGANGSPUNTEN	29
5.1. Informele speelruimte	29
5.2. Formele speelruimte	31
5.3. Speelwijk gerichte aanpak	33
6. SAMENWERKINGSUITGANGSPUNTEN	35
6.1. Gemeente	35
6.2. Bewoners	36
6.3. Andere betrokkenen	37
INVESTERINGEN EN BUDGETTEN	39
7. STRUCTURELE KOSTEN	41
7.1. Inventariswaarde en levensduur	41
7.2. Vervangingskosten	42
7.3. Onderhoudskosten	43
7.4. Beheerkosten	43
7.5. Begroting 2016 en verder	43
7.6. Begroting versus raming	44
8. EENMALIGE KOSTEN	45
8.1. Omvormen naar basisvoorzieningenniveau	45
9. UITVOERINGSRAMING	47

BIJLAGEN		49
BIJLAGE I.	BELANG VAN SPELEN	51
BIJLAGE II.	SPEELPRIKKELS	55
BIJLAGE III.	JONGERENVOORZIENINGEN	57
BIJLAGE IV.	TABEL KERNEN	59
BIJLAGE V.	AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN	61
BIJLAGE VI.	VERVANGING TOT 2031	65
BIJLAGE VII.	KENCIJFERS GEMEENTEN	67

SAMENVATTING EN INLEIDING

Ruimte voor spelen!

Speelruimteplan 2016-2025
Gemeente Barneveld

1. SAMENVATTING

1.1. Aanleiding en doel

Aanleiding voor het opstellen van dit speelruimteplan is de behoefte aan actualisatie van het speelruimtebeleid. Het huidige beleidsplan is uit 2009. Doel van dit nieuwe beleid is om meer handvatten voor uitvoering en communicatie op plekniveau te krijgen binnen een duidelijke gemeentebrede en met bewoners opgestelde visie. Er is vraag naar nieuwe beleidsuitgangspunten en een analyse van de speelsituatie in relatie tot deze uitgangspunten.

1.2. Interactieve beleidsvorming en visie

In nauwe samenwerking met verschillende betrokkenen zijn aanknopingspunten voor het nieuwe beleid vastgesteld. De basisschooljeugd was daarbij de belangrijkste adviseur; zij speelt het meest buiten en gebruikt de voorzieningen en zij weet dus als geen ander hoe het moet zijn. Daarnaast hebben jongeren, volwassen bewoners en professionals input gegeven.

Wat is belangrijk volgens de betrokkenen? De jeugd vindt struinruimte belangrijk: bosjes, hoogteverschillen, hutten bouwen en door de buurt zwerven. De jongeren zouden wat meer keuze willen dan alleen voetballen: verschillende sporten op een grote plek en meer zitplekken. Bewoners wensen een inrichting beter afgestemd op leeftijden (juist ook voor jongeren) en minder traditioneel. De professionals denken bij spelen aan ruimte, vrij en groen met gelegenheid voor kinderen om hun eigen spel te vinden. Samengevat moet er ruimte zijn voor spelen in de breedste zin.

Visie: er is ruimte voor spelende kinderen.

Er moet een eerlijk verdeeld en gevarieerd openbaar basisvoorzieningenniveau zijn, bestaande uit vrij spel in het groen en op straat, aangevuld met uitdagende speelplekken.

De ruimte houdt in fysieke ruimte, bijvoorbeeld voor speel- en sportplekken in de nieuwbouw of een keer een groter uitdagend toestel op een centrale plek in de buurt. Ook houdt ruimte in: het mogen spelen. Verder van huis mogen of een hut die gebouwd mag worden. Als laatste moet er ruimte blijven voor gesprek over de speelruimte voor gebruikers en omwonenden. Gesprek over inrichting, beheer en over samenwerking om meer uit de speelruimte te halen.

De visie kan worden vertaald naar drie uitgangspunten die de kern van het beleid vormen:

1) Werken aan de kwaliteit van de speelruimte (kwaliteitsuitgangspunten)

Gemeente Barneveld wil haar kinderen kwalitatieve speelruimte bieden met als doel zo veel mogelijk ontwikkelingsmogelijkheden tijdens het opgroeien. Dit doet zij door onderscheid te maken tussen informele en formele speelruimte en variatie en uitdaging te bieden bij de inrichting daarvan. Verder zorgt zij dat de speelruimte bespeelbaar en beheerbaar is (zie hoofdstuk 4).

2) De speelruimte eerlijk spreiden over kinderen en wijken (spreidingsuitgangspunten)

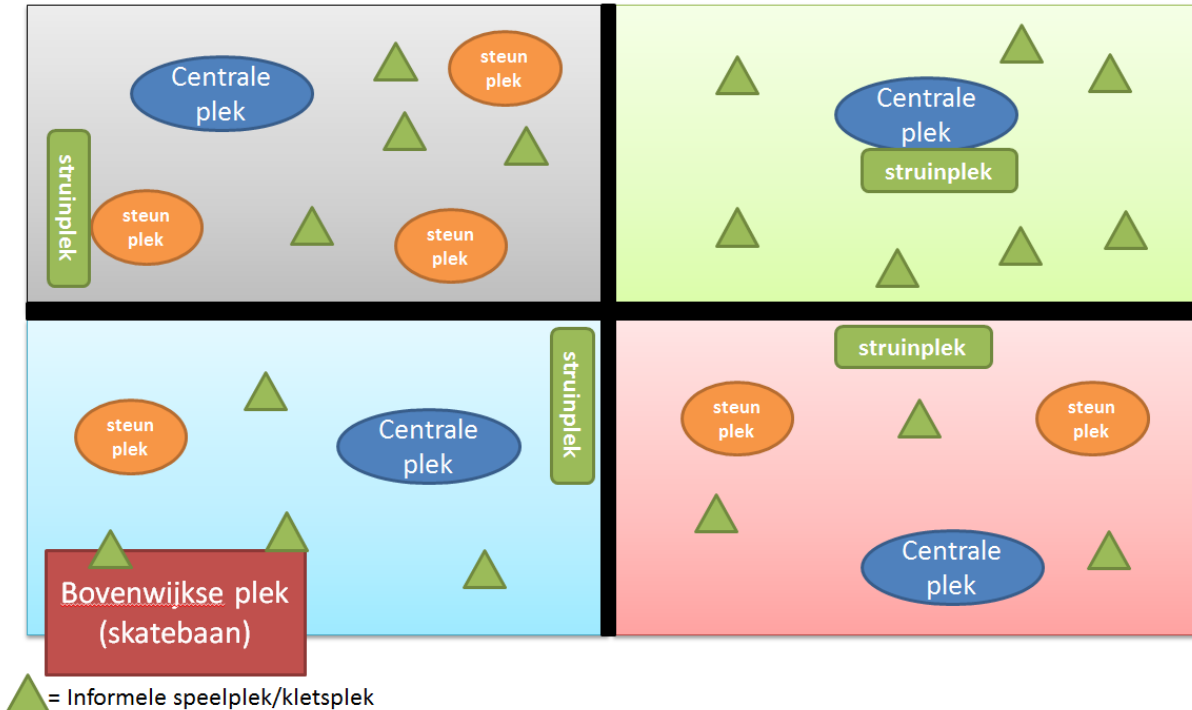
Ieder kind heeft evenveel recht op speelruimte. De spreidingsuitgangspunten zorgen voor een basisvoorzieningenniveau waarbij er een evenwichtige, evenredige en eerlijke spreiding van de informele en formele speelruimte is over daar waar kinderen wonen. Door een speelwijkgerichte aanpak blijft de spreiding geborgd (zie hoofdstuk 5).

3) Samenwerken bij de realisatie van de speelruimte (samenwerkingsuitgangspunten)

Gemeente Barneveld ziet als haar kerntaken in relatie tot het speelruimtebeleid het faciliteren van ruimte voor spelen, het bewaken van kwaliteit en het borgen van veiligheid van de speelruimte. Daarnaast wil zij actief zoeken naar samenwerking voor de invulling van het basisvoorzieningenniveau en betrokkenen stimuleren een plus op het basisvoorzieningenniveau aan te bieden (zie hoofdstuk 6).

1.3. Basisprincipe van normen achter uitgangspunten

In de praktijk blijkt dat kinderen met name spelen binnen een gebied waar ze kunnen en mogen komen. Dit verschilt per kind, afhankelijk van wat van de ouders mag en hoe de ruimtelijke opbouw van een buurt, wijk of dorp is. Dit is een zogenoemde speelwijk. De voorzieningen binnen een speelwijk in zijn geheel bepalen de speelruimte. Allemaal dezelfde plekken en toestellen maakt het saai. Daarom wordt naar de toekomst toe niet naar de speelruimte gekeken op plekniveau maar op speelwijkniveau.

Figuur 1 Schematische weergave spreiding van speelplekken

De visie is om binnen een speelwijk een centrale sport- en speelplek aan te bieden, zo groot mogelijk, zo bereikbaar mogelijk en met een uitdagende en gevarieerde inrichting, zodat er altijd wat te doen is. Daarnaast wordt binnen een speelwijk een struinplek aangeboden voor het struinen en bouwen van hutten. Beide type plekken bedienen een zo breed mogelijke doelgroep en hebben bijna altijd bestaansrecht. Ze kunnen dan ook voor langere termijn worden ingericht (circa 18 jaar).

Aanvullend wordt maatwerk per buurt of straat gemaakt, afhankelijk van de ruimtelijke opbouw en kinderdichtheid. Dit gebeurt door in buurten met een hoge kinderdichtheid steunplekken te bieden met bijvoorbeeld speeltoestellen voor kinderen, een trapveldje voor de jeugd met eventueel zitplekken voor de jongeren. In buurten met lage kinderdichtheid worden informele speelplekken, zonder speeltoestellen maar bespeelbaar met speelaanleidingen, aangeboden. Nemen de kinderaantallen toe rondom een informele plek dan komen er speeltoestellen (steunplekken), nemen ze af dan verdwijnen de speeltoestellen (informele speelplekken). De levensduur van deze speelplekken is circa 8 jaar.

Maatwerk voor het 'grote' sporten en ontmoeten van de jeugd, jongeren en overige bewoners wordt gemaakt door bovenwijkse plekken aan te bieden, die wat verder van de bebouwing afliggen en die een meer multifunctionele inrichting krijgen met wel ruimten voor specifieke sporten zoals skaten, voetbal, freerunning enzovoorts.

1.4. Toetsing beleidsuitgangspunten

Alle kinderen in de gemeente hebben gelijke rechten. De geformuleerde richtlijnen voor kwaliteit en spreiding van informele en formele speelruimte zijn getoetst in relatie tot de ruimtelijke opbouw en de kinderdichtheid per speelwijk. In de separate 'Bijlage analyse speelruimte' is een uitgebreide beschrijving van de toetsing per kern en speelwijk opgenomen. Hierin wordt de huidige situatie en ook het basisvoorzieningsniveau volgens de beleidsuitgangspunten geschetst. In navolgende sub paragrafen wordt deze in cijfers samengevat en kort per kern toegelicht. Zie ook Bijlage IV.

1.4.1. Analyse in cijfers

Op basis van de analyse van kernen en kinderaantallen is een advies gegeven voor een basisvoorzieningenniveau Dit betreft wijzigingen in het aantal speelplekken en -toestellen.

Woonplaats	huidig	via omvorming een basisvoorzieningenniveau:				ruimtereservering:
	formele plekken	totaal formeel	bovenwijks	centrale	steun	informele speelplekken
Barneveld	139	100	5	41	54	46
De Glind	6	3	1	1	1	3
Garderen	6	6	0	3	3	1
Kootwijk	1	1	0	0	1	0
Kootwijkerbroek	9	10	0	7	3	1
Stroe	5	4	0	2	2	1
Terschuur	5	4	0	1	3	1
Voorthuizen	43	28	2	15	12	16
Zwartebroek	3	3	0	2	1	0
gem./totaal	217	159	8	72	79	69

Figuur 2 Wijzigingen in speelplekken in cijfers samengevat

Uit de speelruimteanalyse blijkt dat het aantal speelplekken kan worden teruggebracht van 217 naar 159. In de tabel is te zien dat dit vooral in Barneveld en Voorthuizen het geval is. Hier neemt in sommige buurten het kinderaantal af, liggen plekken onnodig dicht op elkaar en hebben sommige buurten veel meer voorzieningen dan andere buurten. De kinderen worden ouder en kunnen en mogen verder weg. Om deze plekken te kunnen opheffen zijn wel investeringen nodig om de centraal liggende speelplekken op te waarderen of in te richten voor een bredere doelgroep en de informele speelplekken samen met bewoners vorm te geven. Voor de uitwerking van de analyse zie separate 'Bijlage analyse speelruimte' behorende bij dit Speelruimteplan 2016-2025.

1.4.2. Speelruimte in Barneveld

Er is in de kern van Barneveld over het algemeen voldoende informele speelruimte voor kinderen en jeugd. Het verschilt wel per wijk. In het centrum bijvoorbeeld zijn erg veel barrières voor kinderen waardoor de zelfstandig te bereiken speelruimte kleiner is. Voor jongeren zijn er te weinig informele ontmoetingsplekken. In relatie tot de andere kernen zijn er minder formele speelplekken in Barneveld. Het is hier vooral wenselijk om de kwaliteit van de speelplekken te verbeteren. De spreiding is voldoende. Het is urgent om voor jongeren, met name in de wijk de Burght, het aantal formele plekken op te hogen. Het advies is om de inrichting van, al dan niet bestaande, jongerenplekken in samenwerking te verbeteren.

1.4.3. Speelruimte in De Glind

De Glind is een bijzonder dorp en de speelruimte is hier onderdeel van. In het dorp is ruim voldoende informele en formele speelruimte voor kinderen en jeugd. Het aantal formele speelplekken is in vergelijking met andere kernen hoog en daarom ligt het advies in de lijn 'minder maar beter'. De (in)formele voorzieningen voor jongeren zijn, gezien het aantal jongeren, voldoende.

1.4.4. Speelruimte in Garderen

In Garderen is er ruim voldoende informele speelruimte voor kinderen en jeugd. Gezien de lage kinderdichtheid is het lastig plekken aan te wijzen waar voldoende kinderen omheen wonen. Het voorstel is dan ook om zowel aan de noordkant als aan de zuidkant van het dorp een aantrekkelijke centrale plek aan te bieden voor alle doelgroepen samen. Voor jongeren is het gewenst om extra te investeren in informele ontmoetingsplekken ter ondersteuning van de aanwezige formele sportplekken.

1.4.5. Speelruimte in Kootwijk

Gezien het aantal kinderen en de hoeveelheid informele speelruimte is er geen specifiek formele voorziening nodig voor spelen of sporten. Er wordt een eenvoudige basisvoorziening voorgesteld voor kinderen en jeugd die niet buiten het dorp mogen komen.

1.4.6. Speelruimte in Kootwijkerbroek

De informele speelruimte in Kootwijkerbroek is voldoende voor de kinderen, maar matig voor de jeugd. Er is te weinig struinruimte en de gebruiksdruk op bestaande struinplekken is hoog. Er moet ruimte gezocht worden door multifunctioneel ruimtegebruik of herinrichting voor informele speelruimte. Door de nieuwbouw loopt de kinderdichtheid nog verder op en is inrichting van goede speelplekken belangrijk. Nadruk ligt daarbij op het vinden van grotere speelplekken. Eén in het dorp voor kinderen en jeugd en één in de nieuwbouw met er ook sportmogelijkheden voor de jongeren bij. Voor jongeren is het gewenst om extra te investeren in informele ontmoetingsplekken ter ondersteuning van de formele sportplekken.

1.4.7. Speelruimte in Stroe

In Stroe is voldoende informele speelruimte voor kinderen en jeugd. Maar door nieuwbouw verdwijnen braakliggende terreinen en ontstaat er een tekort aan informele speelruimte. Er wordt geadviseerd te zoeken naar alternatieven. Het aantal plekken voor kinderen en jeugd is meer dan voldoende. Voorgesteld wordt om enkele kleine plekken niet meer in stand te houden en hiervoor in de plaats centrale speelplekken in te richten zodat er altijd genoeg kinderen naartoe komen. Voor jeugd en jongeren is er voldoende sportruimte. De informele ontmoetingsruimte voor jongeren is krap. Daarom wordt voorgesteld om die ontmoetingsruimte met één locatie uit te breiden.

1.4.8. Speelruimte in Terschuur

In Terschuur is ruim voldoende informele speelruimte. Belangrijkste dragers zijn de verkeersluheid en de omgeving Blankenhoefseweg met trapveld en beek. Er zijn ruim voldoende formele speelplekken voor kinderen en jeugdigen. Voorgesteld wordt om het spelen te concentreren op twee goed ingerichte locaties voor de jeugd en de informele ontmoetingsmogelijkheden voor jongeren te verbeteren.

1.4.9. Speelruimte in Voorthuizen

In Voorthuizen is er over het algemeen net voldoende tot ruim voldoende informele speelruimte voor kinderen en jeugd. Op enkele plekken ontbreekt het aan struinruimte en soms wordt overlast ervaren door hondenpoep. Gezien het aantal kinderen, jeugdigen en de spreiding wordt voorgesteld om het aantal formele speelplekken terug te brengen, maar de kwaliteit ervan te verbeteren. Veel speelplekken zijn te veel gericht op de jongste doelgroep en te weinig op de jeugdigen. Ook voor jongeren ontbreekt voldoende (in)formele sport- en ontmoetingsruimte. Voorgesteld wordt om het aantal en de spreiding van ontmoetingsplekken voor jongeren te verbeteren en een grote multifunctioneel ingerichte sportplek te maken voor alle doelgroepen.

1.4.10. Speelruimte in Zwartebroek

Voor kinderen en jeugdigen is er voldoende informele speelruimte in Zwartebroek. Wel ontbreekt het aan struingroen. Het aantal formele speelplekken voor kinderen en jeugdigen is voldoende. De speelplekken zijn weinig leeftijdsspecifiek en de inrichting is volgens de jeugdigen saai. Daarom wordt voorgesteld de inrichting van de speelplekken te verbeteren. Voor jongeren in Zwartebroek is er voldoende (in)formele sport- en ontmoetingsruimte.

1.5. Investeringen en structurele kosten

Om het basisvoorzieningsniveau te realiseren is een eenmalige omvormingsinvestering nodig (zie hoofdstuk 8). De uitvoering hiervan kan, na een jaar voorbereiding in 2016, plaatsvinden over de jaren 2017 tot en met 2021. In onderstaande tabel zijn deze kosten getotaliseerd weergegeven.

Raming eenmalige kosten		totaal
Omvormen speelplekken naar informele speelplekken	€	96.800
Uitvoeren maatregelen verbetering informele speelruimte, routing en ontmoeting	€	130.365
Verbeteren centrale en bovenwijkse speelplekken	€	567.231
Verbeteren steunplekken	€	123.028
Realiseren 13 nieuwe plekken waarvan 9 jongerenplekken	€	447.450
	totaal: €	1.364.874
	extra VAT (10%)	€ 136.487
	totaal: €	1.501.361

Figuur 3 raming beleidsinvestering 2016-2025

Met de omvorming kunnen de structurele kosten worden verlaagd en daarmee meer ruimte gemaakt worden voor de investeringen en het blijven meegroeien met de behoefte. In onderstaande tabel zijn de huidige begroting (voor en na vervallen van huidige beleidsinvestering 2009-2018), de geraamde structurele benodigde kosten weergegeven voor de huidige situatie en voor de situatie na realisatie van het basisvoorzieningenniveau (omvorming). Zie voor toelichting op de begroting en bedragen hoofdstuk 7.

Begroting versus raming	begroting 2016	begroting 2017,2018 en 2019 met investering	raming nodig huidig	raming na omvorming
salarissen en vaste (reiskosten)vergoedingen	€ 192.450	€ 192.450	€ 151.889	€ 143.600
advieskosten/uren beheer	€ 2.500	€ 2.500		
materiaalkosten	€ 37.000	€ 37.000	€ 50.921	€ 49.016
onderhoud openbare ruimte/vandalisme	€ 38.000	€ 38.000	€ 5.679	€ 5.420
investering nav beleid 2009		€ 72.000		
vervanging (o.a. kunstgrasspeelveld en toestellen)	€ 144.100	€ 144.100	€ 197.100	€ 189.726
totaal	€ 414.050	€ 486.050	€ 405.589	€ 387.763

Figuur 4 begroting versus raming

Met de budgetten uit de raming is veilige instandhouding van het voorzieningenniveau goed mogelijk. De vervangingsbedragen zijn een gemiddelde en in werkelijkheid verschilt de jaarlijkse vervangingsbehoefte (zie raming hieronder en Bijlage VI).

In onderstaande tabel zijn de benodigde budgetten afgezet tegen de beschikbare budgetten, waarmee inzichtelijk wordt wat de jaarlijkse behoefte aan investeringen is om het basisvoorzieningenniveau te realiseren.

jaar	nodig vervanging	besparing vervanging	nodig onderhoud	beschikbaar vervanging	beschikbaar investering	beschikbaar onderhoud	verschil	investering omvorming	extra nodig
2016	€ 114.371	€ 19.127	€ 208.489	€ 144.100		€ 267.450	€ 107.817		
2017	€ 76.707	€ 7.830	€ 208.489	€ 144.100	€ 72.000	€ 267.450	€ 206.183	€ 300.272	€ 94.089
2018	€ 161.411	€ 23.112	€ 208.489	€ 144.100	€ 72.000	€ 267.450	€ 136.762	€ 300.272	€ 163.511
2019	€ 132.105	€ 14.934	€ 208.489	€ 144.100	€ 72.000	€ 267.450	€ 157.890	€ 300.272	€ 142.382
2020	€ 161.839	€ 21.384	€ 208.489	€ 144.100		€ 267.450	€ 62.606	€ 300.272	€ 237.666
2021	€ 206.143	€ 32.681	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 40.051	€ 300.272	€ 260.221
2022	€ 296.610	€ 41.704	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 41.392-		€ 41.392
2023	€ 207.724	€ 18.425	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 24.215		
2024	€ 251.612	€ 33.188	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 4.909-		€ 4.909
2025	€ 257.109	€ 34.522	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 9.073-		€ 9.073
totaal	€ 1.865.631	€ 246.907	€ 2.032.627	€ 1.441.000	€ 216.000	€ 2.674.500		€ 1.501.361	€ 953.243

Figuur 5 overzicht benodigd en beschikbare budgetten

De benodigde beleidsinvestering over de periode 2016 tot en met 2025 is in totaal € 953.243 . Waarbij de eerste 6 jaar in totaal € 897.869 extra nodig is en de 4 jaar daarna € 55.374 .

2. INLEIDING

2.1. Aanleiding

Aanleiding voor het opstellen van dit speelruimteplan is de behoefte aan actualisatie van het speelruimtebeleid. Het huidige beleidsplan dateert uit 2009 en is vertaald naar een uitwerkingsplan in 2011 met een herziening in 2014. In de praktijk blijkt dat een duidelijker visie op spreiding en inrichting van de speelruimte nodig is om goed te kunnen omgaan met wensen en klachten en een optimale besteding van beheergelden. Er is behoefte aan een praktisch advies over het aantal en type speelplekken in een buurt als uitgangspunt voor gesprek met bewoners. Tevens vraagt de tijd om een duidelijker visie op spreiding en inrichting van speelruimte en de mate van participatie door bewoners in relatie tot voorzieningenniveau en veiligheid. Bij dit Speelruimteplan hoort de separate 'Bijlage analyse speelruimte'.

2.2. Interactieve beleidsvorming

Dit speelruimteplan is tot stand gekomen in nauwe samenspraak met verschillende betrokkenen. De belangrijkste inbreng kwam daarbij van de basisschoolkinderen. Zij hebben laten zien hoe hun speelruimte functioneert, wat veel aanknopingspunten voor beleid en analyse van de speelruimte heeft gegeven.

2.2.1. Werkgroep professionals

Het speelruimtebeleid heeft raakvlakken met diverse verantwoordelijkheden van de gemeente en andere organisaties in Barneveld. Daarom is in 2015 een brede projectgroep betrokken geweest. Met deze projectgroep is in een beleidsworkshop de beleidsagenda gevormd en is na het opstellen van het plan het conceptbeleid en de speelruimteanalyse besproken. De betrokken personen, afdelingen en organisaties zijn wethouder Fokkema, Beheer Openbare Ruimte (tevens opdrachtgever), Sociaal Domein, Ruimtelijke Ontwikkeling, Vastgoed en Infrastructuur, Bestuur en Dienstverlening en Welzijn Barneveld.

2.2.2. Bewonersparticipatie

Het belangrijkste doel van de participatie was om de beleidsagenda te toetsen en zoveel mogelijk informatie ten behoeve van de speelruimteanalyse op te halen (zie ook 3.1).

Basisschoolkinderen

Met basisschoolkinderen uit de bovenbouw zijn in de zomer van 2015 rondwandelingen gemaakt in de buurten waar ze wonen. Tijdens deze rondwandeling is gekeken naar en gesproken over de voor hen belangrijke speelruimte en hoe de openbare ruimte door hen wordt gebruikt voor spelen. Daarnaast hebben zij enquêtes ingevuld (zie 'Bijlage analyse speelruimte' Bijlage I) en zijn er speelplattegronden en tekeningen gemaakt. In november 2015 zijn de betrokken kinderen uitgenodigd voor een terugkoppeling op de stadswerf.

Jongeren

Met de medewerkers van Be Active, afdeling sociaal domein en wijkagenten is een workshop gehouden. Deze ging over het hangen en sporten van de jongeren en daarnaast over de invloed van georganiseerd sport en spel in de wijken en het functioneren van het openbaar voorzieningenniveau. Deze groep professionals beschikt over een grote kennis over het functioneren van de speelruimte en heeft naast de workshop veel informatie op kaart aangeleverd over de openbare speelruimte. Villa 29 is bezocht, waarbij de aanwezige jongeren zijn bevraagd over hun activiteiten in de openbare ruimte.

Overige bewoners

Voorafgaand aan de speelruimteanalyse is er in de zomer van 2015 door middel van een enquête aan wijkplatforms (als vertegenwoordigers van de bewoners) en overige bewoners (ouders van kinderen) gevraagd belangrijke speerpunten voor hun buurt of dorp aan te geven en inrichtingssuggesties te doen. Daarnaast is er een informatieavond gehouden waarin, door middel van stellingen zeer specifiek is doorgesproken over een aantal punten van de beleidsagenda. Het concept speelruimteplan is in november 2015 aan bewoners en wijkplatforms gepresenteerd en besproken ten behoeve van de besluitvorming.

2.3. Doelgroepen

In gemeente Barneveld wonen circa 14.300 kinderen van 0 tot en met 18 jaar die graag spelen, sporten en ontmoeten in de openbare ruimte. Ieder kind is uniek met een eigen ontwikkelingspatroon en -behoefte. Hoewel de snelheid waarmee kinderen zich ontwikkelen onderling sterk kan verschillen, zijn er duidelijke overeenkomsten in het proces: de wensen van de kinderen veranderen naarmate ze ouder en meer speelervaren worden. Ze gaan dan steeds meer hun eigen weg.

Doelgroep:	Kinderen	Jeugd	Jongeren
leeftijd:	0 t/m 5 jaar	6 t/m 11 jaar	12 t/m 18 jaar
actieradius:	tuin/straat tot circa 100 m altijd begeleid	buurt/dorp tot circa 350 m begeleid en onbegeleid	hele dorp en erbuiten onbegeleid
insteek:	0-3 jaar speelt onder toezicht of begeleiding. Tuin en andere geschikte openbare ruimte bij huis. Maakt mede gebruik van de formele plekken voor 4- en 5-jarigen. Die leeftijd gaat al de straat in en naar de speelplek als die in de straat is. Vaak wel onder toezicht oog van (groot)ouders. Leren basisvaardigheden voor grove en fijne motoriek.	Speelt steeds meer samen in groepjes. Verfijning van motoriek en eerste stappen naar zelfstandigheid. Dingen voor het eerst alleen kunnen en durven zoals fietsen, klimmen, rennen en schommelen. Zijn tot een jaar of 8 sterk gehouden aan barrières. Zoeken naarmate ze ouder worden meer uitdaging en ontmoeting op speelplekken en op andere veilige plekken in de openbare ruimte. Veilige verplaatsingsruimte is must (m.n. stoepen)	Vaak met een groepje op pad. Zoekt en vraagt om grenzen en is bezig met plaatsbepaling. Vanaf 16 jaar steeds minder in de openbare ruimte (werken en uitgaan) en grotere actieradius door scooter. Willen naast plekken voor sport en ontmoeting ook kleine zitplekken om even te chillen met 'eigen' groepje.

Tabel 1 Doelgroepen speelruimte

Gemeente Barneveld biedt speelruimte aan voor zelfstandig gebruik door kinderen. Zij ziet het niet als haar taak om specifieke speelvoorzieningen aan te bieden voor het zelfstandig spelen van kinderen van 0 tot en met 3 jaar. Zij kunnen, onder begeleiding van een (groot)ouder, broer, zus of andere verzorger, mede gebruikmaken van de voorzieningen voor de 4- en 5-jarigen. Het aantal kinderen wordt wel meegeteld voor bepaling van de hoeveelheid voorzieningen. De gemeente ziet het ook niet als haar taak om voorzieningen aan te bieden voor oppassituaties.

Gemeente Barneveld ziet het niet als haar taak om formele speelplekken aan te bieden voor het zelfstandig spelen van kinderen in het buitengebied. Zij wonen te ver uit elkaar en hebben bovendien vaak een divers aanbod in de tuin. Zij kunnen, eerst onder begeleiding en later zelfstandig (spelen bij een vriendje van school), mede gebruikmaken van de voorzieningen in de kernen.

Naast de kinderen komen ook andere doelgroepen op de speelplek. Met name goede sportplekken en ontmoetingsvoorzieningen op speelplekken bieden meerwaarde voor een bredere doelgroep.

Kinderen op een speelplek, jeugd op de skatebaan en jongeren ontmoeten in het centrum

2.4. Begripsbepaling

Het is belangrijk om te realiseren dat ruimte de bepalende factor is bij het spelen en niet zozeer de aanwezigheid van speeltoestellen. Speelruimte betreft ten eerste de ruimte die fysiek aanwezig is om te spelen, zowel in de informele ruimte als op ingerichte formele speelplekken. Ten tweede gaat speelruimte over de spreekwoordelijke ruimte die de doelgroep gegund wordt, met andere woorden: waar mag hij of zij spelen?

Informele speelruimte is de ruimte waar geen specifieke speeltoestellen staan, maar je wel veilig kunt spelen. Denk aan de stoep, plein, bosjes en grasveld.

Formele speelruimte is de ruimte die exclusief is ingericht voor de speel-, sport- of ontmoetingsfunctie (de speelplekken).

Bij de inrichting van speelruimte kan onderscheid gemaakt worden tussen **speelprikkels** en **speeltoestellen**.

- Speelprikkels zijn objecten die een scala aan speelmogelijkheden bieden in de informele en formele speelruimte, maar geen speeltoestel conform het Attractiebesluit zijn (zie ook Bijlage II).
- Speeltoestellen zijn voorzieningen die specifiek voor het spelen gemaakt en geplaatst zijn en gekeurd zijn conform het Attractiebesluit.

Voor de speeltoestellen geldt veiligheidswetgeving, genoemd het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (afgekort **Attractiebesluit**). Bij een inrichting van speelruimte zonder speeltoestellen is dit besluit niet van toepassing, maar geldt - zoals voor de gehele openbare ruimte - de algehele zorgplicht.

Het **basisvoorzieningenniveau** is het voorzieningenniveau waarbij er een evenwichtige, evenredige en eerlijke spreiding van de informele en formele speelruimte is over daar waar kinderen wonen. Met een **plus** op het basisvoorzieningenniveau wordt bedoeld speelmogelijkheden die bovenop het basisvoorzieningenniveau aangeboden worden door bijvoorbeeld scholen, bewoners, verenigingen en dergelijke.

Een **speelwijk** is een gebied waarbinnen kinderen tot circa 10 jaar zelfstandig mogen en kunnen spelen. Vaak is dit een gebied omringt door fysieke barrières zoals kanaal, spoorlijn, snelweg, buitengebied of 50-kilometerweg die door ouders als speelgrenzen worden aangegeven. Het kan ook een heel dorp zijn.

Spelkisten zijn een minivariant van de bestaande spelkasten. Ze bestaan uit een kist met daarin eenvoudige sport- en spelmaterialen. Spelkisten zijn altijd in beheer bij een bewoner of vereniging en worden eenmalig, gevuld met artikelen, aangeschaft door de gemeente.

Figuur 6 Rondwandeling Terschuur

BELEID

Ruimte voor spelen!

Speelruimteplan 2016-2025
Gemeente Barneveld

3. BELEIDSPARTICIPATIE

Navolgend hoofdstuk is een weergave van de beleidsparticipatie rondom het speelruimtebeleidsplan. Het geeft weer wat de verschillende bij speelruimte betrokken doelgroepen belangrijk vinden.

3.1. Wat is belangrijk

De **basisschoolkinderen** vinden struinruimte belangrijk. Kenmerken zijn bosjes, hoogteverschillen, water, hutten bouwen, spannend, zelf doen. Ze spelen eigenlijk nooit alleen maar altijd samen met vrienden en vriendinnen. Ze gaan het liefst naar grotere speelplekken met uitdagende toestellen. De meeste speelplekken vinden ze dan ook saai. Ze worden wel eens weggestuurd en mogen niet overal komen van papa en mama. Dit is niet leuk, maar ook spannend om het dan stiekem toch te doen. Hondenpoep is het grootste probleem en het is niet leuk als een trapveld een knollenveld is of een schommel kapot is. Van het schoolplein, de sportvelden en het georganiseerd spelen wordt veel gebruikgemaakt, maar dit zal niet worden gemist als ze verhuizen; ruimte en vrienden zijn belangrijker.

De **jongeren** zouden wat meer keuze willen dan alleen voetballen. Liefst op een grote plek in het dorp of de wijk waar alles kan zoals verschillende sporten en zithoeken. In Barneveld is te weinig, vinden ze en ook chillplekken (paar bankjes bij elkaar) zijn er in Voorthuizen en Barneveld niet veel. Op een speelplek chillen wordt vaak niet gewaardeerd door mensen. Ze willen niet achteraf weggestopt worden en als er een prullenbak is die vaak gelegegd wordt proberen ze het wel schoon te houden. Jongeren zijn blij met de jongerencentra en sportinstuif.

Bewoners/ouders maken zich druk over de hoeveelheid speelplekken. De helft vindt dat er te weinig zijn. Enerzijds zijn dit ouders van jongere kinderen die in eigen buurt geen plek hebben en plekken verder weg 'niet bereikbaar' vinden. Daarnaast ook mensen die eigenlijk het aantal toestellen of de speelwaarde 'te weinig' of 'niet bij leeftijd passend' vindt. Een inrichting beter afgestemd op leeftijden en minder ouderwets of traditioneel is gewenst. Ook meer groen en natuurlijk spelen wordt daarbij genoemd (plekken zijn soms zo aangeharkt). Er wordt aandacht gevraagd voor kinderen met een handicap, die moeten ook kunnen spelen. Goed onderhoud blijft een aandachtspunt, knollenvelden als trapvelden, onkruid, kattenpoep, zwerfvuil en kapotte toestellen is niet de bedoeling. Als jongeren wat meer hun eigen plekken zouden hebben zou er al minder rommel zijn. Ook de jongerencentra moeten blijven. Circa 10% van de geënquêteerden is bereid een paar uur per jaar of maand te helpen.

De **professionals** denken bij spelen aan ruimte, vrij, groen met gelegenheid voor kinderen om hun eigen spel te vinden. Gewoon in de openbare ruimte en ook op speelplekken. Samen met anderen spelen maakt het leuker en leerzamer jonger, ouder, kleiner, groter, dommer, slimmer, donkerder, lichter, met en zonder handicap iedereen mag meespelen en moet kunnen meespelen. Hiervoor moet de ruimte zijn (grote plekken) en wordt ook georganiseerd sport- en spel aangeboden. De speelruimte moet passen bij de buurt, dus is afhankelijk van de kinderdichtheid en ruimtelijke opbouw. Wel moet ieder kind in Barneveld een 'basisvoorziening' hebben. Veilige speelruimte om in (op) te groeien en te leren. Niet alleen de gemeente heeft speelverantwoordelijkheden, maar ook ouders, scholen, sportverenigingen en nog velen meer. Iedereen draagt het zijne bij, de gemeente zal helder moeten communiceren wat haar bijdrage is en waar anderen meerwaarde kunnen geven.

	belangrijk	meenemen	aandachtspunt
basisschool kinderen	voldoende struinruimte	mogen spelen	schoolplein/sportveld
	uitdagende toestellen	schoon en heel	sport- en spelkast/bus
	samen spelen		
	grote speelplek		
jongeren	variatie (meer keuze)	jongerencentra	sportveld
	meer nodig (Barneveld)	niet achteraf	schoon
	grote plek waar alles kan	chillplekken (zitten)	sportinstuif
bewoners	goede spreiding speelplekken	natuurlijk spelen	ik wil wel helpen
	goed onderhoud	bereikbaarheid	ook voor kinderen met beperking
	uitdagender inrichting	buurthuis/jongerencentrum	
	meer voor jongeren	ontmoeting	
professionals	ruimte, vrij, groen	grote plekken voor iedereen	participatie
	samen spelen	veilig	communicatie
	moet passen bij de buurt	spelen = leren	

Figuur 7 kernpunten beleidsparticipatie verschillende betrokkenen

3.2. Gezamenlijke visie

In Figuur 7 zijn alle kernpunten weergegeven van de verschillende doelgroepen die betrokken zijn in de beleidsparticipatie. Uit deze punten blijkt dat er ruimte moet zijn voor spelen. Speelruimte met variatie, uitdaging en goed bereikbaar voor alle doelgroepen.

Visie: er is ruimte voor spelende kinderen.

Er moet een eerlijk verdeeld en gevarieerd openbaar basisvoorzieningsniveau zijn, bestaande uit vrij spel in het groen en op straat, aangevuld met uitdagende speelplekken.

De visie kan worden vertaald naar drie uitgangspunten die de kern van het beleid vormen:

1) Werken aan de kwaliteit van de speelruimte (kwaliteitsuitgangspunten)

Gemeente Barneveld wil haar kinderen, jeugd en jongeren kwalitatieve speelruimte bieden met als doel zo veel mogelijk ontwikkelingsmogelijkheden tijdens het opgroeien. Dit doet zij door onderscheid te maken in informele en formele speelruimte en variatie en uitdaging te bieden bij de inrichting daarvan. Verder door zorg zij dat de speelruimte bespeelbaar en beheerbaar is.

2) De speelruimte eerlijk spreiden over kinderen en wijken (spreidingsuitgangspunten)

Ieder kind heeft evenveel recht op speelruimte. De spreidingsuitgangspunten zorgen voor een basisvoorzieningsniveau waarbij er een evenwichtige, evenredige en eerlijke spreiding van de informele en formele speelruimte is over daar waar kinderen wonen. Door een buurtgerichte aanpak blijft de spreiding geborgd.

3) Samenwerken bij de realisatie van de speelruimte (samenwerkingsuitgangspunten)

Gemeente Barneveld ziet als haar kerntaken in relatie tot het speelruimtebeleid het faciliteren van ruimte voor spelen, het bewaken van kwaliteit en borgen van veiligheid van de speelruimte. Daarnaast wil zij actief zoeken naar samenwerking voor de invulling van het basisvoorzieningsniveau en betrokkenen stimuleren een plus op het basisvoorzieningsniveau aan te bieden.

Figuur 8 Collage ruimte voor spelen

4. KWALITEITSUITGANGSPUNTEN

Gemeente Barneveld wil haar kinderen, jeugd en jongeren kwalitatieve speelruimte bieden met als doel zo veel mogelijk ontwikkelingsmogelijkheden tijdens het opgroeien. Dit doet zij door onderscheid te maken in informele en formele speelruimte en variatie en uitdaging te bieden bij de inrichting daarvan. Verder door zorg zij dat de speelruimte bespeelbaar en beheerbaar is.

Spelen is in al zijn vormen van wezenlijk belang voor de ontplooiing van opgroeiende kinderen en is de basis voor geestelijke en lichamelijke ontwikkeling. Tijdens het spel, spelen ingewikkelde mentale processen een belangrijke rol. Zie ook Bijlage I!

4.1. Informele speelruimte

De doelgroepen spelen 10 tot 20% van hun speeltijd op speeltoestellen. De overige spelactiviteiten vinden plaats op andere plekken in de openbare ruimte zoals op straat (stoepen, pleinen), in plantsoenen (bosjes en veldjes) en langs de waterkant. Deze zogenoemde informele speelruimte is dus van groot belang.

In de kern gaat het bij inrichting van informele speelruimte over het kindvriendelijk inrichten van de openbare ruimte. *Bij ieder plan en iedere maatregel moet nagedacht worden over hoe deze ruimte aantrekkelijker kan worden gemaakt voor kinderen tot en met 18 jaar.* Dat begint aansluitend aan de voordeur met stoepen en grasveldjes en breidt zich uit naar grotere grasvelden, wadi's, bosplantsoen en pleinen. Uiteraard mag er geen conflict zijn met de hoofdfunctie zoals ontsluitingsweg, spoorlijn, natuur of afwatering. De kwaliteit van de informele speelruimte neemt toe als er:

- minder rijdende en parkerende auto's zijn;
- barrières oversteekbaar worden gemaakt (zebra, brug of stoplicht);
- een gevarieerd aanbod is van water, gras, plantsoen, stoepen en pleinen;
- de inrichting gevarieerd is (hoogteverschillen, materiaalgebruik en type beplanting);
- speelprikkels en zitaanleidingen worden toegepast (zie Bijlage II);
- door ouders gestimuleerd wordt en ruimte gegeven wordt steeds verder van huis te gaan;
- door omwonenden en gemeente gedoogd wordt dat er gespeeld wordt;
- gebruikers zelf dingen gaan toevoegen (activiteiten organiseren en/of buitenspeelgoed).

Figuur 9 Voorbeelden informele speelruimte

Naast de niet specifieke informele speelruimte worden drie typen informele speelplekken onderscheiden waaraan behoefte is bij de verschillende doelgroepen. Dit zijn de informele speelplek als ruimte-reservering voor speeltoestellen (ouders met kinderen), de struinplek als plek voor struinen en hutten bouwen (jeugd) en de kletsplek met zitaanleidingen (jongeren). Juist deze informele plekken zijn goed ingericht een impuls om de wijk in te gaan voor zowel kinderen als volwassenen.

4.1.1. Informele speelplek

In het bestemmingsplan is aangegeven dat speelvoorzieningen zijn toegestaan binnen de bestemmingen 'groen' en 'verkeer'. Als er geen speeltoestellen staan, wordt deze ruimte gebruikt als informele speelplek. De locatie dient beschikbaar te zijn voor de situatie dat de kinderaantallen toenemen. Om te voorkomen dat een dergelijke plek vervuult of een andere functie krijgt dan spelen en ontmoeten kan een kindvriendelijke inrichting worden gemaakt met speelprikkels en vrije ruimte voor ouders en omwonenden om speelgoed neer te zetten en activiteiten te organiseren. De inrichtingsmogelijkheden zijn enorm en creativiteit van ontwerpers en gebruikers zal er flink door geprikkeld worden (zie ook Bijlage II Speelprikkels). Ze laten zien dat er gespeeld mag worden en fungeren als een signaal aan volwassen inwoners dat ze moeten opletten (bijvoorbeeld wat betreft rijgedrag).

Figuur 10 Voorbeelden informele speelplekken (foto's archief OBB)

Deze informele plekken:

- bevatten geen speeltoestellen conform Attractiebesluit;
- bieden ruimte voor eigen speelgoed en activiteiten;
- hebben eventueel speelprikkels die de ruimte 'reserveren voor spel'.

4.1.2. Struinplek

Struinen is een niet helder afgebakend begrip in Nederland. Voor een kind gaat het om het zelf ontdekken van processen in de natuur, zoals seizoenen, groeistadia (bladkieming, bloei, vrucht, bladverlies), dierenleven (van insecten tot herten), invloed van temperatuur en weer op de omgeving. Deze beleving kan op verschillende manieren worden gestimuleerd.

Figuur 11 Voorbeelden struinplekken

Een goede struinplek:

- is groot genoeg en niet (te) aangeharkt;
- heeft laagtes; regenwater blijft staan en zakt weg in de bodem of bevriest in de winter, kan ik hier oversteken zonder nat te worden (zelf brug bouwen met een gevonden plank);
- is lekker groen: gras, bloemenmengsels, heesters en bosplantsoen met vrucht dragers en bomen, er komen insecten en vogels op af die ik kan horen en zien, ik kan de vruchten zelf ook eten, ik

bouw een hut in de bosjes, het gaat dood als ik iets pluk of afbreek;

- heeft verschillende materialen: hout blijft langer nat, wordt glad en vergaat (met beestjes erin) een steen voelt warm bij zonnenschijn en verandert niet van vorm, zand is zacht en je kunt ermee bouwen en het waait weg;
- biedt ruimte om te graven en hutten te bouwen en hiervoor eigen spullen mee te nemen;
- heeft soms extra speelprikkels: de prikkel heeft een relatie met natuur of educatie, bijvoorbeeld een waterpomp brengt ook water als het even niet regent, toestellen die connectie hebben met wind of licht of geluid (verschillende holle stammetjes klinken anders), keien of een stam over het water, los snoeihout om hutten mee te bouwen enzovoorts.

De struinplekken zijn bestaande percelen ruigte, bos of bosplantsoen of zijn tijdelijke plekken zoals braakliggende terreinen die wachten op nieuwbouw, maar ook aangewezen stukken groen als er elders in het dorp of de buurt geen struingroen is.

4.1.3. Kletsplek

Een **kletsplek** is een plek voor jongeren om even bij te kletsen of als verzamelpunt om ergens heen te gaan of afscheid te nemen. Zie ook Bijlage III Jongerenvoorzieningen. Naast jongeren gebruiken ook senioren en andere volwassen inwoners deze plekken.

Figuur 12 Voorbeelden kletsplekken

Een goede kletsplek:

- heeft zitaanleidingen voor minimaal 2 personen, dit kunnen banken, maar ook betonelementen of een muurtje zijn;
- ligt gemakkelijk bereikbaar op punten, op de route, waar geldt 'zien en gezien worden';
- ligt bij voorkeur op een stukje verharding;
- biedt ruimte voor een paar fietsen/scooters.

4.2. Formele speelruimte

Op het moment dat de informele speelruimte een formele speelruimte krijgt met speeltoestellen dan ontstaat er een formele speelplek met aanvullende speelmogelijkheden. De kwaliteit van de speelplek wordt bepaald door meerdere factoren, waar niet altijd evenveel invloed op is door bijvoorbeeld de ruimtelijke opbouw van een buurt. De belangrijkste factoren zijn oppervlakte, ligging, bereikbaarheid en inrichting. Een goede inrichting bevordert het samenspelen, wat bovendien de grootste succesfactor is voor gebruik. Regels worden alleen afgesproken als het nodig is.

Binnen de formele speelruimte worden drie typen formele speelplekken onderscheiden waaraan behoefte is bij de verschillende doelgroepen en waarvoor vergelijkbare kwaliteitsfactoren zijn. Dit zijn de centrale plek, de steunplek en de bovenwijkse plek.

4.2.1. Centrale plek

Dit is de plekken voor de jeugd. Vaak gecombineerd met plek voor kinderen (speelplek) of jongeren (sportplek) of beide. Het zijn grotere plekken met bij voorkeur een centrale ligging in de buurt of het dorp. Ze zijn bereikbaar met zo min mogelijk barrières en bieden ruimte voor veel variatie en uitdaging. De vergrote kans op samenspelen en sociale contacten is de belangrijkste succesfactor voor deze plekken. Er is altijd wat te doen. Centrale plekken worden ingericht in overleg met gebruikers en omwonenden. Door hun functie in de wijk blijft de gemeente eindverantwoordelijke voor de definitieve inrichting. De centrale plekken:

- zijn minimaal 1.500 m² groot en 3.000 m² als er sport bij in zit;
- hebben een goede zonering op spelgedrag en behoeftegroep;

- bieden variatie door minimaal 36 speelmogelijkheden aangeboden in speeltoestellen (maximaal 3 per doelgroep), sport/beweegtoestellen, speelprikkels en omgevingsinrichting;
- bieden aantrekkelijke speel- en/of sportvoorzieningen die aansluiten op de behoeften met wat grotere, duurdere, meer bijzondere toestellen;
- bieden ruimte aan spelen en bewegen;
- bieden ruimte voor ontmoeting door zitaanleidingen (ook voor jongeren);
- liggen bij voorkeur niet achter de huizen, zijn sociaal veilig;
- bevatten ontdekruimte (onvoorspelbaar/zelf maakbaar);
- zijn goed zijn ingepast in de omgeving;
- bieden veel mogelijkheden voor interactief spel (toestelkeuze);
- houden rekening met kinderen met een beperking;
- bieden ruimte voor georganiseerde activiteiten en/of spelkisten.

Een centrale plek kan ook prima functioneren zonder een grote hoeveelheid speeltoestellen. Zo liggen er grote kansen op en in multifunctionele groenstroken, parken en pleinen. Door hier met activiteiten en een specifieke aanleiding (bijvoorbeeld fontein, hoog klimnet, heuvels, water, zand en bosjes) te werken kan een centrale plek relatief eenvoudig worden gerealiseerd.

Voor kinderen liggen deze plekken vaak wat verder dan waar ze zelfstandig heen mogen gaan, maar met ouders of oppas(oma of -opa) is het wel de moeite waard er naartoe te gaan. Gezien de actieradius is dit 350 meter, wat maximaal 5 minuten lopen is (zie Figuur 20).

Figuur 13 Voorbeelden centrale plek

4.2.2. Steunplek

Er zijn buurten waar de kinderdichtheid zo groot is dat er ondersteunende speelruimte nodig is, zeker als deze kinderdichtheid leidt tot een zo grote behoefte dat één centrale plek voor een bepaalde leeftijdscategorie niet voldoende is (te klein, verdringing, sociale obstakels). De steunplekken liggen vaak dicht bij woningen en zijn daardoor ook zelfstandig bereikbaar voor de minder mobiele behoeftegroepen. Ze hoeven minder lang mee te gaan (circa 8 jaar), doordat ze vaak invulling geven aan een tijdelijke extra behoefte door een kinderspeelplek in bepaalde leeftijdsgroep. Steunplekken geven invulling aan wensen op buurt- en straatniveau. De omwonenden kunnen dan ook een actieve rol spelen bij ontwerp, realisatie en instandhouding ervan. De steunplekken:

- zijn 250 tot 1.500 m² groot afhankelijk van doelgroep en functie;
- bieden variatie door minimaal 12 speelmogelijkheden aangeboden in toestellen (max. 3 toestellen per doelgroep), speelprikkels en omgevingsinrichting (zie Bijlage I);
- hebben bij voorkeur geen valdempende materialen (gras tot 1,5 m);
- bieden ruimte voor bewegen door aanleidingen zoals belijning of doelpaaltjes;
- bieden ruimte voor ontmoeting door zitaanleidingen;
- bieden ruimte voor activiteiten of spelkisten;
- zijn sociaal veilig, liggen niet achteraf en zijn goed ingepast in de omgeving.

Deze plekken kunnen multifunctioneel of zeer specifiek zijn. De steunplekken zijn geschikt om in te spelen op kortetermijnveranderingen en trends. Ze 'wandelen' als het ware door de wijk heen en liggen op die plekken waar de tijdelijke behoefte aan speeltoestellen groter is.

Figuur 14 Voorbeelden steunplek

4.2.3. Bovenwijkse plek

Dit zijn de grotere plekken die door hun inrichting een bovenwijkse functie vervullen voor jeugd en jongeren uit de hele gemeente. Op deze locaties kunnen voetbalkooien, skatebanen en grote toestellen staan. Bovenwijkse plekken worden ontworpen door een professioneel ontwerper in overleg met gebruikers. Door hun functie in de wijk blijft de gemeente eindverantwoordelijke voor de definitieve inrichting. De bovenwijkse plekken:

- zijn gemiddeld 5.000 m² en meer;
- hebben een goede zonering op spelgedrag en behoeftegroep;
- bieden ruimte aan minimaal 6 verschillende sporten aangeboden in toestellen, speelprikkels en omgevingsinrichting;
- hebben een allweather sportondergrond;
- kunnen functioneren als verwijfsplek voor jongeren (buiten gehoor en zicht woningen);
- bieden ruimte voor ontmoeting door zitaanleidingen en zo mogelijk een droogstaplek (vast of mobiel), zeker als ze op de rand van of buiten de wijk liggen;
- zijn sociaal veilig en liggen in het zicht van een doorgaande weg;
- houden rekening met de behoeften van de meiden, doelgroepen met een handicap en overige gebruikers (volwassen inwoners, ouders, begeleiders);
- hebben zo gauw hiervoor een mogelijkheid is een kist met onderhouds- en sportmaterialen of worden bezocht door de sport- en spelbus;
- bieden ruimte voor georganiseerde activiteiten door bijvoorbeeld Be-Active en sportverenigingen.

Een mogelijke combinatie met verlichting, parkeerruimte en toiletvoorziening in de buurt heeft als locatie de voorkeur. Bij de inrichting van deze plekken moet rekening worden gehouden met vandalismegevoeligheid van voorzieningen door het toepassen van juiste materialen op de juiste plek.

Figuur 15 Voorbeeld geschikte locatie bovenwijkse plek (Voorthuizen Jan de Jagerweg)

4.3. Bespeelbaar en beheerbaar

Bij de kwaliteit van de speelruimte hoort dat deze speelruimte bespeelbaar is voor de beoogde doelgroepen. Dit houdt in dat de ruimte veilig en bruikbaar is en als er een toestel kapot gaat het gerepareerd of vervangen kan worden. Daarmee moet de speelruimte beheerbaar zijn voor de gemeente.

4.3.1. Veilig en bruikbaar

De doelgroep (en hun ouders) moeten erop kunnen rekenen dat de speciaal voor spelen aangebrachte speelvoorzieningen veilig zijn en bruikbaar. Met bruikbaar wordt bedoeld dat je op een schommel ook echt kunt schommelen, het moet daarvoor heel en schoon genoeg zijn. Met veilig wordt overigens niet bedoeld dat alle risico's vermeden kunnen worden. De risico's dienen echter beheersbaar en herkenbaar te zijn voor de doelgroep (spelende kinderen van 0-18 jaar). Risico's zijn nooit volledig uit te sluiten en tevens zijn ze een wezenlijk onderdeel van het spelen en horen ze bij het leerproces en de ontwikkeling.

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen' van maart 1997. In dit zogenoemde Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Een speeltoestel mag bij redelijkerwijze te verwachten gebruik geen gevaar opleveren voor de veiligheid of gezondheid van personen.

De eigenaar van het toestel, in dit geval de gemeente Barneveld, moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen. Het Attractiebesluit zorgt hiermee voor een onderhoudskader en een minimaal onderhoudsniveau. De veiligheid is geborgd, gezien het Attractiebesluit, als deze handelingen *zo vaak als nodig* worden uitgevoerd.

Indien een speeltoestel op gemeentelijke grond wordt geplaatst door bijvoorbeeld een bewoner, school of vereniging, wordt het toestel automatisch eigendom van de gemeente. De juridische term hiervoor is natrekking. De gemeente kan bij ongevallen met speeltoestellen in de openbare ruimte dus altijd (mede) aansprakelijk worden gesteld. Dit is de reden waarom toestellen geplaatst door bewoners niet zomaar kunnen worden getolereerd zonder overleg en/of inschatting van veiligheidsrisico's. Als blijkt tijdens een inspectie dat het object niet veilig is, wordt actie ondernomen.

Hetzelfde geldt voor hutten van kinderen. Als deze gevaarlijke situaties opleveren zullen ze moeten verdwijnen. Zo niet dan kunnen ze best even blijven staan. Om dit te kunnen inschatten kan een zogenaamde risicoanalyse worden gemaakt.

De veiligheid en bruikbaarheid kunnen door het nemen van maatregelen eenvoudig verbeterd worden. Een voorbeeld hiervan is het verwijderen van spijkers, het opruimen van glasscherven of het afvegen van viezigheid op een glijbaan.

Informeel speelruimte:

- veilig, voldoet aan de algehele zorgplicht, er kunnen geen levensbedreigende of blijvend letsel situaties ontstaan door er te spelen, indien nodig risicoanalyse maken;
- bij klachten: de beeldkwaliteit afwegen tegen kinderdichtheid en ontwikkelingskansen van het kind in de wijk (niet te aangeharkt);
- geen hondenpoep en zwerfafval;
- struinplek af en toe opruimen om weer nieuwe speelmogelijkheden te bieden.

Formeel speelruimte:

- veilig, voldoet aan het Attractiebesluit, er kunnen geen levensbedreigende of blijvend letsel situaties ontstaan door er te spelen, 4x per jaar inspectie;
- heel, de toestellen zijn niet beschadigd op een manier die het functioneren op zoals ze bedoeld en gecertificeerd zijn belemmerd;
- schoon, de toestellen zijn niet vies of beklad met kwetsende teksten en de ondergrond is vrij van onkruid, hondenpoep en/of zwerfafval dusdanig dat er niet meer gespeeld kan worden.

Bij klachten over bovenstaande punten wordt op passende wijze gereageerd.

4.3.2. Evenwichtig beheer

Uitgangspunt bij beheer is dat de aangebrachte voorzieningen veilig in stand worden gehouden. Barneveld bezit op dit moment ongeveer € 2.974.019 aan speel- en sporttoestellen en veiligheidsondergronden. *De beheerinspanningen en -budgetten dienen in evenwicht te zijn met de beheerbehoefte.* In hoofdstuk 7 en de op te stellen beheernota zal hierop dieper worden ingegaan.

Aan het eind van de levensduur moeten er middelen zijn om het toestel te kunnen vervangen. Het gemiddeld benodigd vervangingsbudget dient in een voorziening te worden gestort en kan naar behoefte worden gebruikt om de toestellen tijdig te vervangen.

Er moeten voldoende uren voor het beheer van de speelruimte beschikbaar zijn. In de beheernota 2016 kan hiervoor een indicatie worden aangegeven.

Bij het vaststellen van de budgetten voor aanleg, onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen zal er gezocht moeten worden naar de juiste verhouding tussen deze posten. Indien dit niet het geval is, zullen bijvoorbeeld door de aanleg van nieuwe speelplekken de onderhoudskosten steeds verder stijgen, zonder dat daarvoor budget aanwezig is, waardoor dus de staat van onderhoud en de veiligheid afneemt.

Speelruimte is echter breder dan alleen spelen. Ook groen en welzijn kunnen hun krachten en budgetten bundelen voor spelen en sporten. *De inrichting van de openbare ruimte met behulp van participatie is in het kader van leefbaarheid van wijken ook voor welzijn van belang.*

5. SPREIDINGSUITGANGSPUNTEN

Ieder kind heeft evenveel recht op speelruimte. De spreidingsuitgangspunten zorgen voor een basisvoorzieningenniveau waarbij er een evenwichtige, evenredige en eerlijke spreiding van de informele en formele speelruimte is over daar waar kinderen wonen. Door een buurtgerichte aanpak blijft de spreiding geborgd.

Het basisvoorzieningenniveau is bepaald aan de hand van het aantal kinderen in relatie tot de ruimtelijke opbouw van de speelwijk waarin ze wonen. Dit geldt voor **bestaande situaties** en voor **nieuwbouw**. Bij nieuwbouw kan voor het toepassen van de norm gebruikgemaakt worden van prognoses van kinderaantallen voor de basisscholen in combinatie met kencijfers uit eigen gemeente over gemiddeld aantal kinderen per woning in eerder gebouwde buurten met gelijksoortige typen woningen en opzet.

5.1. Informele speelruimte

De informele speelruimte aansluitend aan de voordeur is de eerste opstap naar speelruimte in de wijk. Daar waar de informele speelruimte tekortschiet, doordat die er niet is of het gebruik conflicteert met de behoefte (rijdende en parkerende auto's, hondenpoep en dergelijke), is er al snel een barrière om zelfstandig op pad te gaan.

Doelgroep:	Kinderen	Jeugd	Jongeren
omvang:	20 m2 per kind	20 m2 per jeugdige	1 plek per 15 jongeren
ligging:	grenzend aan woning/tuin	in de buurt	verspreid over dorp/wijk
invulling:	informele speelruimte stoep en gras	informele speelruimte gebundeld per groep kinderen tot stukken van 50m2 - 500m2 50% stoep/pleintjes, 50% gras/bosjes	zitaanleidingen op centrale punten waar wat te zien of te doen is
typering	informele speelplek	struinplek, informele speelplek, kletsplek	kletsplek

Figuur 16 Uitgangspunten informele speelruimte

De informele speelruimte wordt nog leuker als er speelprikkels zijn. Vaak zijn deze prikkels van nature al aanwezig, maar het is ook leuk om over na te denken bij (her)inrichting van de openbare ruimte (zie Bijlage II).

5.1.1. Kinderen

Voor de kinderen tot en met 5 jaar is minimaal 20 m2 informele openbare speelruimte nodig. Hieronder kan de tuin gerekend worden en verder de openbare ruimte aansluitend aan de woning, zodat vanuit het keukenraam toezicht gehouden kan worden. Ook de informele speelplekken lenen zich hiervoor uitstekend.

Figuur 17 Voorbeeld informele speelruimte kinderen op de stoep en in het groen voor het huis (foto's archief OBB)

5.1.2. Jeugd

Voor de jeugdigen van 6 tot en met 11 jaar is ook 20 m² informele speelruimte nodig, maar dan gebundeld van 50 tot 500 m² of meer in de vorm van grasvelden, pleinen en bosjes, zodat ze samen kunnen voetballen, straatspelen doen, hutten bouwen of picknicken. In ieder dorp of speelwijk moet minimaal 1 grotere struinplek zijn waar je hutten kunt bouwen.

Figuur 18 Voorbeeld informele speelruimte jeugd grasveldje, op straat en in de bosjes (foto's archief OBB)

5.1.3. Jongeren

Voor de jongeren van 12 tot en met 18 jaar is niet zozeer spelen maar meer het elkaar kunnen ontmoeten van belang. Kleine plekken waar ze even zitten om de laatste nieuwtjes uit te wisselen. Liefst op een plek waar wat te zien of te doen is zoals een skatebaan, een supermarkt of snackbar en centrale pleinen of kruisingen.

Figuur 19 Voorbeeld informele ontmoetingsruimte jongeren (foto's archief OBB)

Richtlijnen voor ontmoeting zijn 1 plek voor elke groep van 15 jongeren. Het is daarbij van groot belang dat er voldoende plekken zijn van verschillende kwaliteit. Dit geeft de jongeren keuze en de buurt meer rust, doordat de jongeren zich automatisch meer spreiden over de plekken. Zie ook Bijlage III Jongerenvoorzieningen.

Groetplek (50% van de plekken)

Bekend is dat jongeren voor een groot deel zelf hun plek kiezen om elkaar te ontmoeten. Vaak spreken ze hier af of nemen ze hier afscheid onderweg naar en van school, sport of club. Dit kan gezien worden als groetplek. Een specifieke inrichting is hiervoor niet nodig.

Kletsplek (30% van de plekken)

Soms willen jongeren wat langer bij elkaar zijn en even zitten en hun fiets en scooter kwijt kunnen. Hiervoor moeten er voldoende kletsplekken zijn. In gemeente Barneveld zijn al veel van dit soort plekken in de vorm van straatmeubilair of zitranden/muurtjes. Door veel van dit type plek te bieden ontstaat al meer een natuurlijke spreiding van de jongeren over de plekken. Deze plekken zijn vaak ook in gebruik door andere doelgroepen zoals ouders die meekomen naar de speelplek of senioren die elkaar op straat ontmoeten.

Het overig deel van de **Ontmoetingsplekken (20% van de plekken)** zijn de formele ontmoetingsvoorzieningen (zie 5.2).

5.2. Formele speelruimte

Aanvullend op de informele speelruimte is er formele speelruimte met speeltoestellen. Deze bieden speelmogelijkheden die er van nature niet te vinden zijn en bieden zo extra uitdaging.

Doelgroep:	Kinderen	Jeugd	Jongeren
omvang:	1 plek per 15-30 kinderen	1 plek per 55-75 jeugdigen	1 plek per 100 jongeren
actieradius:	100 m	350 m	1.000 m
ligging:	daar waar de kinderen wonen	centraal in de buurt	verspreid over dorp/buurt daar waar jongeren wonen
invulling:	speeltoestellen en speelprikkel	speel- en sporttoestellen en speelprikkel	sporttoestellen en ontmoetingsaanleidingen
typering:	centrale plek en steunplek	centrale plek, bovenwijkse plek en steunplek	centrale plek en bovenwijkse plek

Figuur 20 Uitgangspunten formele speelruimte

Uitgangspunt is dat ieder dorp of speelwijk minimaal 1 grotere centrale plek heeft ingericht voor sport, bewegen, spelen en ontmoeten van meerdere doelgroepen. Daalt het aantal kinderen en jeugdigen onder de norm of is dit al het geval dan blijft deze plek bestaan. Indien de ruimte het toelaat worden doelgroepen gecombineerd, maar dit mag niet leiden tot concessies aan wat de verschillende doelgroepen nodig hebben of overbelasting van de plek.

Waar een centrale plek niet mogelijk is of er een hoge kinderdichtheid is wordt de spreiding ingevuld met (extra) steunplekken. De locaties waar ze liggen of zouden kunnen liggen zijn in potentie allemaal al speelruimte en krijgen voorzieningen indien het kinderaantal stijgt (steunplekken) en de voorzieningen verdwijnen weer als het kinderaantal daalt (informele plekken zie 4.1.1). Denk hierbij aan een extra plekje met toestellen voor de kinderen, een extra trapveldje of toch een toestel voor de jeugd op een plek voor kinderen. Meegroeien naar plekken voor de jeugdigen is niet nodig, want voor hen zijn de centrale plekken.

Voor het grotere sporten van jeugd en jongeren worden bovenwijkse plekken aangewezen en ingericht.

5.2.1. Kinderen

Wonen er 15 tot 30 kinderen binnen de actieradius dan is een speelplek nodig. Dit is afhankelijk van het aandeel informele speelruimte of eventuele barrières. In een buurt met weinig of gevaarlijke informele speelruimte zal sneller een speelplek worden aangeboden dan in een buurt met veel en veilige informele speelruimte.

Figuur 21 speelplek voor kinderen

Zijn er minder dan 15 kinderen dan is een formele plek met speeltoestellen te kostbaar. Zijn er meer dan 30 kinderen dan kan het voorzieningenniveau worden verhoogd of als dit ruimtelijk echt niet past een tijdelijke extra speelplek worden gerealiseerd, die weer informeel wordt als het aantal kinderen daalt.

5.2.2. Jeugd

Wonen er 55 tot 75 jeugdigen binnen de actieradius dan is een speelplek nodig. Dit is afhankelijk van het aandeel informele speelruimte of eventuele barrières. Is er een wijk met weinig of gevaarlijke informele speelruimte zal sneller een speelplek worden aangeboden dan in een wijk met veel en veilige informele speelruimte.

Figuur 22 speelplek met speel- en sportmogelijkheden voor de jeugd (Molenmakerslaan)

Zijn er minder dan 55 jeugdigen dan is een formele plek met speeltoestellen te kostbaar. Zijn er meer dan 75 jeugdigen dan kan het voorzieningenniveau worden verhoogd of als dit ruimtelijk echt niet past een tijdelijke extra speelplek worden gerealiseerd, die weer informeel wordt als het aantal jeugdigen daalt.

De jeugd moet zowel speelvoorzieningen als sportvoorzieningen aangeboden krijgen. Een situatie die veel voorkomt is dat er speeltoestellen worden aangeboden op een plek waar ook kinderen spelen en sporttoestellen op een plek waar ook jongeren sporten. Hierdoor lijkt het aantal plekken voor deze doelgroep soms hoog. Inrichting is dus bepalend voor het aantal (benodigde) plekken.

5.2.3. Jongeren

Voor jongeren geldt geen actieradius meer. Er dient voor iedere 100 jongeren een plek zijn. Het totaal aanbod van plekken dient een variatie te zijn van verschillende plekken en verschillende sporten van heel eenvoudig tot een uitgebreide sportinrichting. Iedere plek moet ook gelegenheid geven tot zitten en ontmoeten (formeel ontmoeten 20% van de plekken zie ook 5.1.3).

Een op de 5 plekken (per 500 jongeren) dient een grotere sportplek te zijn. Een zogenaemde bovenwijkse plek die ver genoeg van de woningen ligt om niet direct overlast te veroorzaken en geschikt is voor een bredere doelgroep qua sport- en ontmoetingsmogelijkheden.

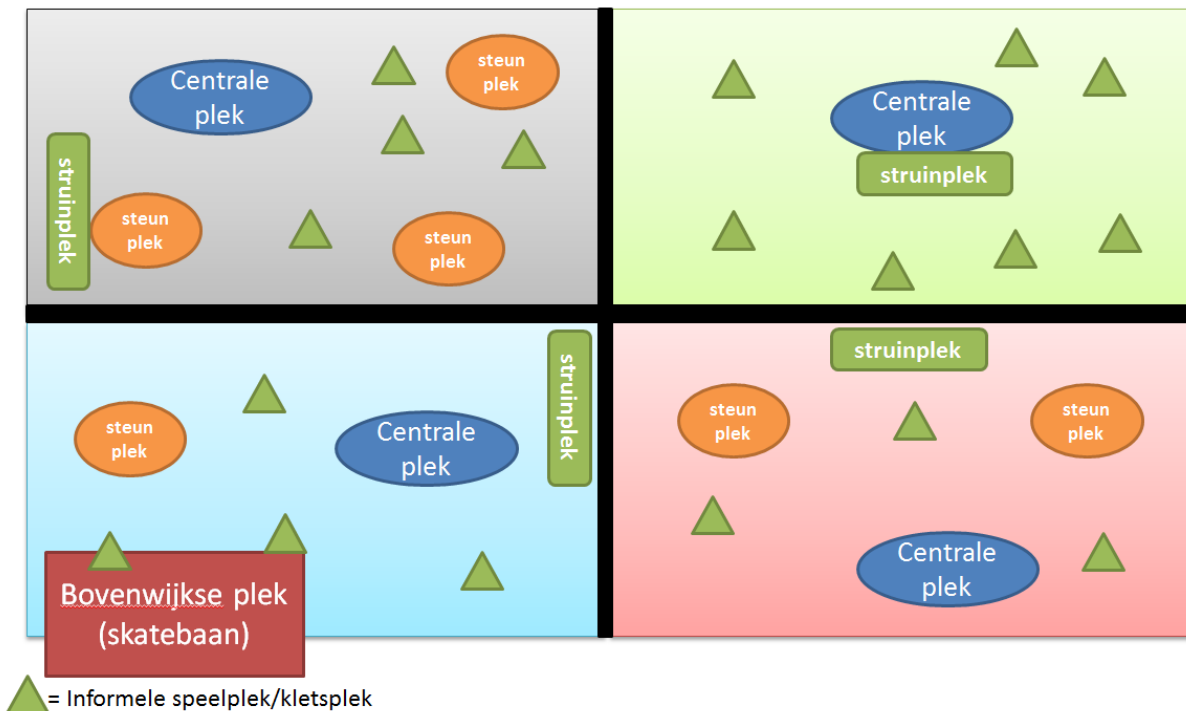

Figuur 23 Eenvoudig trapveld Lentetuin (steunplek), pannakooi Bilderdijkstraat (centrale plek) tot skatebaan Esperweg (bovenwijkse plek)

5.3. Speelwijk gerichte aanpak

De speelplekken in een speelwijk zijn verbonden aan de ruimtelijke opbouw, aan de kinderen die er wonen en aan elkaar qua rol en inrichting. Daarom is ontwikkeling en inrichting in samenhang onontbeerlijk. Een speelwijkgerichte aanpak is daarin uitgangspunt.

Iedere speelwijk heeft andere kenmerken (zie Figuur 24). Zo zijn er wijken met een hoge kinderdichtheid en weinig formeel bespeelbare openbare ruimte (grijs; er zijn veel extra steunplekken nodig), met lage kinderdichtheid en veel informele speelruimte (groen; er zijn geen steunplekken nodig maar de omwonenden houden zelf informele speelplekken in stand) en tussenvarianten daarop (blauw en rood). Zo kan bewust en in overleg met de bewoners binnen een speelwijk ingesprongen worden op de ontwikkelingen in leeftijd, ruimte en mate van participatie. Gezamenlijk worden centrale plekken ingericht en steunplekken en informele plekken per speelwijk, buurt of straat aangewezen en ingericht.

Figuur 24 Vier speelwijken met spreiding van de speelplekken

Dit maakt het mogelijk om bijvoorbeeld een paar kleine toestellen te vervangen worden door één groot uitdagend toestel op die grote centrale plek waar de kinderen naartoe gaan als ze ouder worden. De kleine plekkjes in de buurt blijven, ook al verdwijnen de kleine kinderen en de kleine toestellen, er blijft toch speelruimte (informele speelplek) met aanleidingen voor ontmoeting en spel passend in de straat. Deze ruimte kan weer ingericht worden als het kinderaantal toeneemt.

Centrale grote plekken staan hoog op de prioriteitenlijst. Het samen spelen is de grootste succesfactor van een plek. In de huidige situatie staan de toestellen voor de jeugd verspreid over te veel en te kleine plekken. Een gevolg van de redenatie dat een plek moet meegroeien met de leeftijd van de omwonende doelgroep. In de praktijk blijkt dat de jeugd deze plekken saai en klein vindt en er weinig komt. De budgetten voor de jeugd raken op deze wijze versnipperd, waardoor grote combinaties en kabelbanen enerzijds te duur zijn en anderzijds vaak ook ruimtelijk niet passen. Streven is dan ook om voor de jeugd zo min mogelijk plekken aan te wijzen en deze zo groot mogelijk te maken en zo centraal mogelijk in de buurt te leggen. Vaak is er dan ook een combinatie mogelijk met of kinderen of jongeren of zelfs beiden. Sommige buurten zijn zo kinderrijk dat hier de plekken voor kinderen wel wat duurzamer zijn en soms is elders in de buurt geen ruimte meer voor een steunplek. Deze plekken zijn dan toch centrale plekken alleen voor kinderen.

Door zo per speelwijk flexibel om te gaan met de speelplekken in samenhang met elkaar halen de bewoners en de gemeente het maximale uit de ruimte en de beschikbare gelden voor vervanging en instandhouding. Ook voor de nieuwbouw is deze speelwijkgerichte aanpak nodig, waarbij vanaf het begin ook de bovenwijkse plekken voor 12 tot en met 18 jaar en centrale (sport)plekken voor 6 tot en met 18 jaar meegenomen worden.

6. SAMENWERKINGSUITGANGSPUNTEN

Gemeente Barneveld ziet als haar kerntaken in relatie tot het speelruimtebeleid het faciliteren van ruimte voor spelen, het bewaken van kwaliteit en borgen van veiligheid van de speelruimte. Daarnaast wil zij actief zoeken naar samenwerking voor de invulling van het basisvoorzieningenniveau en betrokkenen stimuleren een plus op het basisvoorzieningenniveau aan te bieden.

Interactieve beleidsvorming en de uitvoering staat of valt met de wil van alle deelnemers om het participatietraject tot een succes te maken. Uit onderzoek van de Universiteit van Amsterdam blijkt dat aan een aantal voorwaarden moet worden voldaan om een hoge participatietrede te halen.

- 1) voldoende tijd
- 2) voldoende kennis
- 3) voldoende binding
- 4) voldoende netwerk

In Barneveld hebben in de enquêtes 10% van de respondenten aangegeven betrokken te willen zijn, waarvan de meesten enkele uren per jaar of maand en een enkeling vaker. Door omwonenden van speelplekken een taak te geven in het speelruimtebeleid en uitvoering hiervan raken zij meer betrokken. Afhankelijk van hun tijd, kennis, binding en netwerk kan er maatwerk gemaakt worden per speelplek.

Het draait bij samenwerking om de positieve insteek van alle betrokkenen – ieder uiteraard vanuit een eigen verantwoordelijkheid en positie – om het participatietraject tot een succes te maken. Dat betekent: luisteren naar elkaars standpunten, elkaar de ruimte geven, argumenten uitwisselen en met elkaar zoeken naar een oplossing. Ook dat draagt bij aan betere speelruimte in Barneveld. Meedoen aan een participatietraject wordt zo belangrijker dan het traject te winnen.

6.1. Gemeente

6.1.1. Communicatie speelruimte

Insteek is dat er meer en helder over speelruimte wordt gecommuniceerd, waardoor betrokkenen geïnspireerd raken en kennis wordt gedeeld. Doel is om de plus op het basisvoorzieningenniveau te stimuleren en spelen positief in het nieuws te brengen.

- Er komt een jaarlijks speeloverleg met betrokkenen bij speelruimte. Op dit overleg wordt het jaarplan gepresenteerd en gekeken hoe de participatie wordt opgezet en wie betrokken is dat jaar. Verder worden problemen besproken en kennis en ervaring gedeeld.
- Er is een algemene gemeentelijke nieuwsbrief. Hierin zal regelmatig nieuws of informatie over buitenspelen en de speelplekken opgenomen worden.
- In de lokale krant verschijnt ieder kwartaal een gemeentepagina. Het jaarplan zal hierin worden gepresenteerd. In het jaarplan staan alle speelplekken waar, buiten het onderhoud om, aanpassingen zullen worden gedaan. De insteek van het jaarplan is een speelwijkgerichte aanpak zodat de speelruimte in samenhang wordt ontwikkeld.

6.1.2. Be Active/combinatiefunctionarissen

In de praktijk blijkt dat de mate van overlast ervaren op speelplekken afhankelijk is van twee aspecten. Het eerste is de kwantiteit en kwaliteit van het aanbod aan plekken voor jeugd en jongeren en het tweede aspect is het aanbod aan georganiseerde activiteiten. Er moet een evenwicht zijn in vraag en aanbod dat past bij de gemeente in relatie tot de ruimte en de cultuur. Hoe beter het aanbod hoe minder de overlast. Het aanbod aan activiteiten mag niet ten koste gaan van eigen initiatief en zelfstandigheid van de jeugd en jongeren. De combinatiefunctionarissen stimuleren het zelf oplossend vermogen en zelfontwikkeling bij jeugd en jongeren in de openbare ruimte in relatie tot hun (woon)omgeving!

- Het streven is om op iedere centrale plek een sport- en spelkast aan te bieden binnen het basisvoorzieningenniveau. Hierbij moeten ouders, omwonenden, vereniging of kerk de drager zijn en zij worden ondersteund door de combinatiefunctionarissen.
- Combinatiefunctionarissen worden in een vroeg stadium betrokken bij inrichting van centrale plekken en bovenwijkse plekken.

- Sport- en spelbus draagt bij aan beter gebruik van de centrale speelplekken, maar is geen onderdeel van het basisvoorzieningsniveau.
- De jongerencentra en sportinstuif dragen bij aan overlastvermindering in de openbare ruimte, maar zijn geen onderdeel van het basisvoorzieningsniveau.

6.2. Bewoners

De gemeente Barneveld vindt het belangrijk dat inwoners, inwonersgroepen, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere overheden actief worden betrokken bij het opstellen van (nieuw) beleid en de uitvoering daarvan. In de nieuwe Nota Communicatie 2016-2018 staat hoe dat gebeurt.

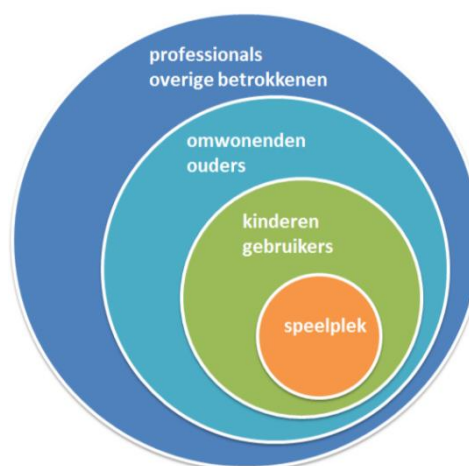
Het is voor het welslagen van een participatietraject belangrijk dat de deelnemers aan zo'n traject weten wat de spelregels zijn. Dat voorkomt voor, tijdens of na afloop een gevoel van teleurstelling. Het is daarnaast belangrijk dat voor ieder participatietraject de juiste (werk)vorm wordt gekozen. In de ene situatie is het voldoende om betrokkenen te informeren en in de andere situatie is het mogelijk mee te beslissen.

Voor participatie bij speelruimte wordt gekeken naar de actoren rondom een speelplek. Op de eerste plaats komen de kinderen. Zij zijn immers de grootgebruikers van de speelruimte. Zij krijgen dan ook in veel participatietrajecten een hogere participatietrede dan de volwassenen, bijvoorbeeld als het gaat om inrichting van de speelruimte.

De tweede kring rond de speelplek zijn de ouders en de direct omwonenden. Deze groep heeft vaak een grote motivatie betrokken te zijn, omdat ze om de plek wonen of hun kinderen er spelen.

In de derde kring rondom de plek bevinden zich de overige betrokkenen rondom de speelplek en eventuele professionals vanuit scholen, wijkagenten, combinatiefunctionarissen en medewerkers van Woningstichting Barneveld.

In de participatiematrix is grof aangegeven bij welke werkzaamheden geparticipeerd kan worden en wat voor gemeente Barneveld een haalbare mate van participatie lijkt. Deze matrix wordt als uitgangspunt gehanteerd bij de verschillende projecten.

Doelgroep:	kinderen/ gebruikers	Omwonenden/ ouders	Professionals/ overige betrokkenen
Planparticipatie:			
Speelruimteplan maken	coproduceren	coproduceren	coproduceren
Monitoring/evaluatie	raadplegen	raadplegen	raadplegen
Inrichtingsparticipatie:			
Locatiebepaling	adviseren	adviseren	coproduceren
Ontwerp/inrichting	meebeslissen	coproduceren	adviseren
Onderhoudsparticipatie:			
Maatregelen technisch onderhoud	Informeren	informeren	informeren
Meldingen visuele schade	meebeslissen	meebeslissen	meebeslissen
Zelf onderhouden (beeldkwaliteit)	meebeslissen	meebeslissen	meebeslissen
Spelparticipatie:			
Beheer spelkasten	meebeslissen	meebeslissen	meebeslissen
Activiteiten organiseren	meebeslissen	meebeslissen	meebeslissen

Figuur 25 participatieladder speelruimte

We zetten de komende periode vooral in op de onderhouds- en spelparticipatie. Dit is qua tijd, kennis, binding en netwerk voor participanten haalbaar en voorkomt tegenstrijdigheden met het Attractiebe-sluit (zie ook 4.3.1). De bewoners mogen in dit kader altijd activiteiten organiseren op en om de speel-plek, zoals bijvoorbeeld verjaardagsfeestjes of de straatspeeldag. Het is ook mogelijk om samen met andere buurtbewoners speelgoed buiten te zetten waar hun kinderen onder toezicht kunnen spelen en dat na afloop weer in eigen tuin wordt opgeborgen.

Op basis van het uitvoeringsplan kan een communicatiestrategie worden bepaald. Dit hangt af van de aanpak. Hierop zal in het beheer- en uitvoeringsplan 2017-2021 worden ingegaan. Het jaar 2016 zal gezien worden als een voorbereidingsjaar voor de uitvoering.

6.3. Andere betrokkenen

Schoolpleinen en sportverenigingen maken in principe geen onderdeel uit van het basisvoorzienin-genniveau, basis is en blijft dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor haar sport- en speelruimten. Daar waar blijkt dat het basisvoorzieningenniveau niet wordt gehaald zoekt de gemeente intensievere sa-menwerking met een vereniging of school om zo toch het basisvoorzieningenniveau te realiseren.

De woningstichting Barneveld en de gemeente hebben gelijke belangen als het gaat om goede leefba-re buurten, prettig wonen en vitale wijken en kernen. Speelruimte is hiervoor een belangrijke drager. De woningbouwvereniging wordt uitgedaagd om met haar beleid, activiteiten en planvorming aan te haken op het speelruimtebeleid van de gemeente.

De gemeente wil andere betrokkenen¹ bij speelruimte stimuleren bij te dragen aan de kwantiteit en kwaliteit van haar speelruimte en bovendien een plus aan te bieden op haar voorzieningenniveau. Dit doet zij door betrokkenen:

- uit te nodigen op de kennis- en netwerkbijeenkomsten;
- uit te nodigen bij plan-, inrichtings-, onderhouds- en spelparticipatie.

Figuur 26 brainstorm beleid met bewoners en rondwandeling met basisschoolleerlingen

¹ Andere betrokkenen zijn onder andere scholen, sportverenigingen, Woningstichting Barneveld, wijkagenten, recreatieonder-nemers, SBB, Gelders Landschap, Recreatie Veluwe, zwembaden en kinderopvang.

INVESTERINGEN EN BUDGETTEN

Ruimte voor spelen!

Speelruimteplan 2016-2025

Gemeente Barneveld

7. STRUCTURELE KOSTEN

De kosten zijn berekend volgens voor gemeente Barneveld op maat gemaakte normen zoals opgenomen in Bijlage V. Het gaat hier om de benodigde structurele kosten die nodig zijn om de huidige inventaris (zie Bijlage IV) veilig in stand te houden.

7.1. Inventariswaarde en levensduur

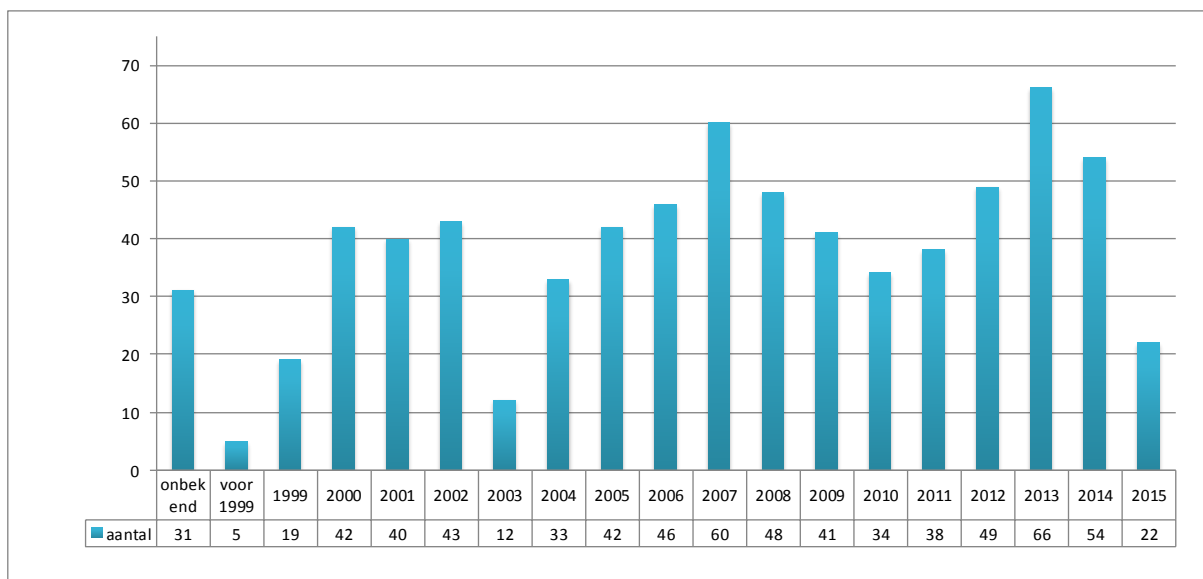
Het vervangingsbudget is gekoppeld aan de inventaris en de levensduur van de inventaris. De waarde van de inventaris is berekend aan de hand van de aanwezige toestellen en ondergronden volgens de tabel in Bijlage V. De totale inventariswaarde is op dit moment € 2.974.019 .

totalen	aantal	waarde
speeltoestel (st)	564	€ 1.720.413
sporttoestellen (st)	172	€ 511.053
speelprikkels (st)	97	€ 50.468
veiligheidsondergrond (m2)	11.622	€ 692.085
totaal toestellen en ondergronden		€ 2.974.019

Figuur 27 Tabel inventariswaarde 2015

De gemiddelde toestelprijs bedraagt op dit moment € 3.032 wat iets onder gemiddeld is voor Nederland². Dit komt door het relatief grote aandeel goedkopere wipveren en doelen op grasrapvelden. De waarde van de ondergronden ten opzichte van de inventariswaarde is 32% wat iets onder gemiddelde ligt voor Nederland³.

De leeftijd, en daarmee plaatsingsjaar, van het toestel bepaalt in grote mate de vervangingsbehoefte en onderhoudsbehoefte. Hoe ouder de toestellen, hoe groter de onderhoudsbehoefte en vervangingsbehoefte.

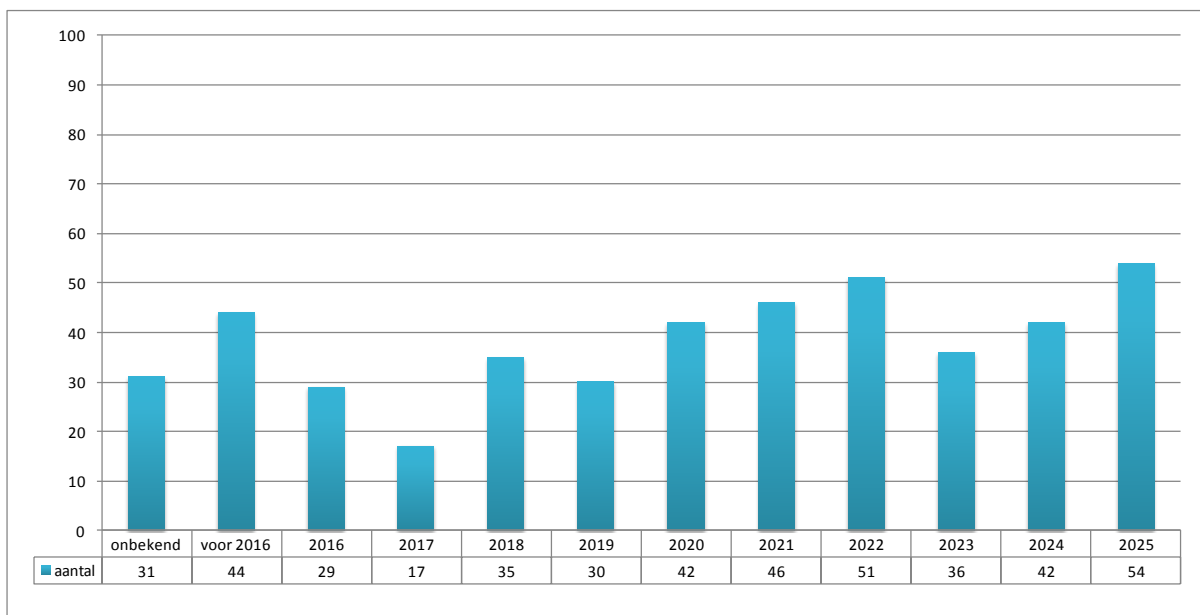
Figuur 28 toestellen naar plaatsingsjaar

In Figuur 28 is te zien dat de investeringen redelijk gespreid hebben plaatsgevonden en dat er weinig toestellen ouder dan 15 jaar zijn. De meeste toestellen gaan tussen de 10 tot 18 jaar mee, afhankelijk van weer, materiaaltype, gebruik, locatie en ondergrond, vandalisme en onderhoud.

Door bij de plaatsingsjaren van de toestellen de theoretische levensduur op te tellen kan het theoretische vervangingsjaar worden bepaald. Gemiddeld genomen gaan de toestellen in gemeente Barneveld 15 jaar mee.

² Zie ook Bijlage VII.

³ Tussen 35% en 45% afhankelijk van aandeel zandondergronden (goedkoper) en kunstgras/rubber (duurder). Als dit aandeel groter wordt dan 45% is het goed om na te gaan waarom er zoveel geïnvesteerd wordt in de ondergronden ten opzichte van de toestellen en of dit het waard is qua speelwaarde.

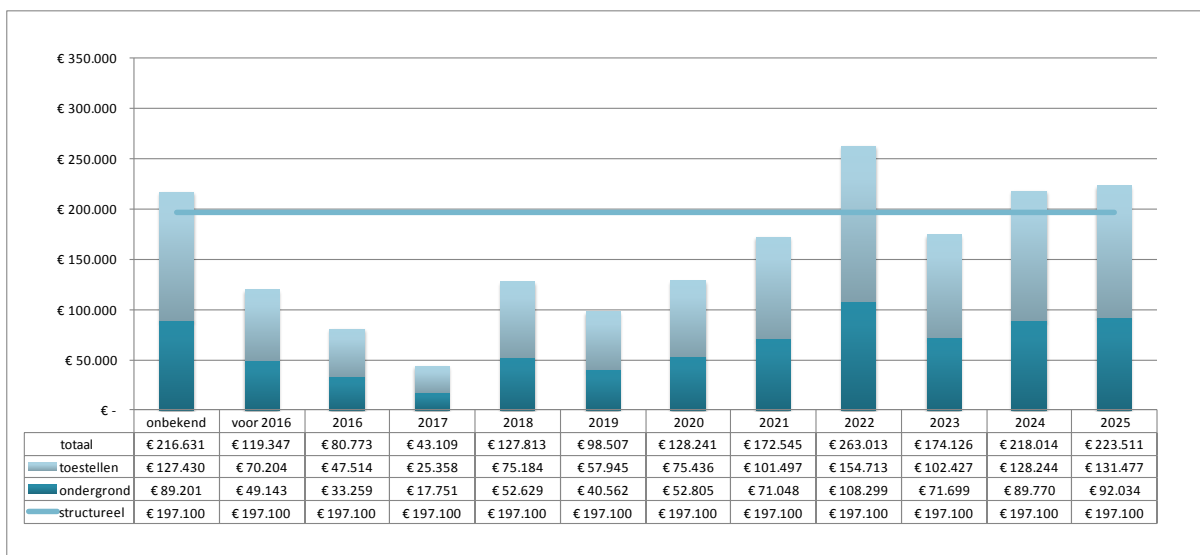

Figuur 29 aantal te vervangen toestellen per jaar

Deze theoretische vervangingsbehoefte laat zien dat er een aantal toestellen zijn die door levensduurverlengende maatregelen langer dan de levensduur in stand gehouden zijn. Komende beleidsperiode zullen deze wel vervangen moeten worden. Te zien is ook dat de vervangingsbehoefte tot en met 2019 iets lager ligt dan daarna. In 2027 is er een vervangingspiek te verwachten. Dit komt doordat de toestellen uit 'voor 2016' dan weer terugkomen in het schema. Deze piek kan worden afgevlakt door de vervanging wat meer te spreiden over de komende jaren.

7.2. Vervangingskosten

In onderstaande Figuur 30 zijn de toestellen gekoppeld aan de vervangingsbedragen voor de komende beleidsperiode.

Figuur 30 vervangingsbehoefte in euro's

Bij het vervangen van het toestel wordt vaak gelijktijdig de ondergrond vervangen. Deze kosten lopen dan ook mee in het vervangingsschema voor de toestellen.

De behoefte aan vervanging is de komende jaren onder gemiddeld, na 2019 loopt dit weer op. Dit is goed verklaarbaar vanuit de plaatsingsjaren (Figuur 28), waaraan te zien is dat vanaf 2004 een toename aan investeringen is geweest. Deze, waaronder ook duurdere combinatietoestellen, komen dus nu terug in het vervangingsschema.

Gemiddeld genomen zou er jaarlijks € 197.100 nodig zijn voor vervanging. Het gemiddelde lijkt hoog ten opzichte van de behoefte de komende jaren. Maar in het gemiddelde is ook de vervangingsbehoefte van na 2026 meegerekend, hier loopt de behoefte op tot boven de lijn. Zie hiervoor de grafiek met doorkijk tot 2031 in Bijlage VI.

7.3. Onderhoudskosten

Op basis van kencijfers zijn in Bijlage V de onderhoudskosten voor het betreffende toesteltype weer gegeven. Met de huidige inventaris leidt dit tot de onderhoudskosten zoals aangegeven in onderstaande tabel.

Onderhoud	uren/bedrag
Onderhoud uren [aantal]	1.424
Kosten (incl. uren):	
Uren [kosten]	€ 62.668
Onderhoud materiaal	€ 50.921
Vandalisme 5% van onderhoud (incl. uren)	€ 5.679
totaal	€ 119.269

Figuur 31 onderhoudskosten speelruimte

Binnen de onderhoudskosten vallen alle uren, materiaal en materieel dat nodig is voor het uitvoeren van de fysieke maatregelen om het toestel in stand te houden inclusief de onderhoudsinspecties. Het vandalisme is separaat in beeld gebracht. Het gehanteerde uurtarief voor onderhoud is € 44⁴.

7.4. Beheerkosten

Onder de beheertaken vallen alle uren die niet worden besteed aan fysieke maatregelen voor het toestelonderhoud. Hieronder vallen de jaarlijkse externe inspectie, gegevensmanagement, werkvoorbereiding, toezicht en meldingen en participatie.

Beheer	uren/bedrag
Beheer uren [aantal]	1.239
Beheer [kosten]	€ 89.221

Figuur 32 uren en kosten beheer speelruimte

Deze calculatie is gebaseerd op een landelijk gemiddelde van 3% van de inventariswaarde (beperkte vervangingsparticipatie). Het gehanteerde uurtarief voor beheer is € 72⁹.

7.5. Begroting 2016 en verder

De begroting speelvoorzieningen is vastgesteld bij het beleidsplan in 2009. In 2016 bedraagt de begroting in totaal € 414.050 . De investeringen beschikbaar gesteld in het beleidsplan 2009 voor een periode van 10 jaar komen nog ter beschikking in 2017, 2018 en 2019 en de beschikbare budgetten zullen dan stijgen naar € 486.050 .

Begroting versus raming	begroting 2016	begroting 2017,2018 en 2019 met investering
salarissen en vaste (reiskosten)vergoedingen	€ 192.450	€ 192.450
advieskosten/uren beheer	€ 2.500	€ 2.500
materiaalkosten	€ 37.000	€ 37.000
onderhoud openbare ruimte/vandalisme	€ 38.000	€ 38.000
investering nav beleid 2009		€ 72.000
vervanging (o.a. kunstgrasspeelveld en toestellen)	€ 144.100	€ 144.100
totaal	€ 414.050	€ 486.050

Figuur 33 begroting 2016 en 2017 t/m 2019 inclusief beleidsinvestering

⁴ Dit is het gemiddeld externe tarief van de medewerkers die deze taken vervullen in de gemeente Barneveld, zoals aangegeven door de afdeling financiën.

In het product spelen zijn uren onderhoud en beheer opgenomen (salarissen) en daarnaast materiaal-kosten (onderdelen toestellen, ook bij vandalisme), advieskosten en een kostensoort onderhoud openbare ruimte. Uit onderhoud openbare ruimte worden de kosten betaald voor het vervangen van zand bij zandondergronden en zandbakken en het reinigen van zand ingestrooide kunstgras ondergronden (materiaalkosten ondergronden, ook bij vandalisme).

De investering speelruimtebeleid is een budget van € 72.000. Dit jaarlijks vrijkomende investeringsbedrag is bedoeld om omvormingen en herinrichtingen, die voortkomen uit de beleidsdoelstelling van het beleidsplan 2009-2018, van te betalen. Doordat de investering in 2016 is uitgesteld loopt deze nog tot 2019.

De reguliere vervangingsinvesteringen voor (kunstgras) speelondergronden en speeltoestellen bedragen € 144.100. In de praktijk moeten ook de omgevingsinrichting van de speelplekken en aanvullende wensen van bewoners hieruit bekostigd worden.

7.6. Begroting versus raming

Wordt de begroting afgezet tegen de geraamde werkelijk benodigde kosten, dan is dit als volgt:

Begroting versus raming	begroting 2016	begroting 2017,2018 en 2019 met investering	raming nodig huidig
salarissen en vaste (reiskosten)vergoedingen	€ 192.450	€ 192.450	€ 151.889
advieskosten/uren beheer	€ 2.500	€ 2.500	
materiaalkosten	€ 37.000	€ 37.000	€ 50.921
onderhoud openbare ruimte/vandalisme	€ 38.000	€ 38.000	€ 5.679
investering nav beleid 2009		€ 72.000	
vervanging (o.a. kunstgrasspeelveld en toestellen)	€ 144.100	€ 144.100	€ 197.100
totaal	€ 414.050	€ 486.050	€ 405.589

Figuur 34 begroting versus raming

De geraamde onderhoudskosten liggen met € 208.489 iets lager dan de begroting. Dit is verklaarbaar omdat in de praktijk blijkt dat een deel van het onderhoudsgeld ook wordt besteed aan kleine vervangingen en bewonerswensen. De onderhoudsbehoefte (salarissen+kosten) verschilt per jaar, afhankelijk van de uitkomsten van de inspecties en meldingen.

De vervangingssituatie is goed op orde. Er is geen achterstand in vervanging. De beschikbare budgetten voor vervanging en investeringen n.a.v. beleid waren tot en met 2015 € 216.100 en geraamd wordt dat met € 197.100 jaarlijks voldoende vervangingsbudget aanwezig is. De raming gaat uit van puur vervangen van toestellen en ondergronden, maar in de praktijk komen ook vaak kosten voor beplanting, verharding en straatmeubilair voor.

In 2016 is er een vervangingsbudget van € 144.100. Dit is gezien de huidige inventaris gemiddeld te weinig. Er wordt uitgegaan van de gemiddelde vervangingsbehoefte op de begroting en in de raming. Zoals te zien is in Figuur 30 ligt de werkelijke vervangingsbehoefte komende jaren wat lager en wordt hiermee gerekend in navolgende hoofdstukken. In 2017 tot en met 2019 zal het restant van de beleidsinvestering 2009-2018 nog vrijkomen. Daarna is deze investering niet meer beschikbaar.

8. EENMALIGE KOSTEN

Uit de speelruimteanalyse blijkt dat er grote behoefte leeft onder de inwoners van Barneveld naar meer uitdagende speelruimte en ook meer ruimte voor natuurlijk spelen en eigen initiatieven. In het verleden werd alleen gesproken over één type speelplek, wat naar de toekomst toe anders zal zijn. Er zullen meerdere typen speelplekken onderscheiden worden. Om deze omvorming te kunnen realiseren zijn aanvullende investeringen nodig.

8.1. Omvormen naar basisvoorzieningsniveau

Om invulling te geven aan de behoeften en te blijven meegroeien met de doelgroepen is naar aanleiding van de speelruimteanalyse een omvormingsvoorstel gedaan. Deze omvorming is in onderstaande tabel samengevat.

Woonplaats	huidig	via omvorming een basisvoorzieningsniveau:				ruimtereservering:
	formele plekken	totaal formeel	bovenwijks	centrale	steun	informele speelplekken
Barneveld	139	100	5	41	54	46
De Glind	6	3	1	1	1	3
Garderen	6	6	0	3	3	1
Kootwijk	1	1	0	0	1	0
Kootwijkerbroek	9	10	0	7	3	1
Stroe	5	4	0	2	2	1
Terschuur	5	4	0	1	3	1
Voorthuizen	43	28	2	15	12	16
Zwartebroek	3	3	0	2	1	0
gem./totaal	217	159	8	72	79	69

Figuur 35 tabel ontwikkelingsrichting

Met de omvorming neemt het aandeel formele speeltoestellen af. Dit komt doordat de informele plekken geen speeltoestellen zullen hebben die onder het Attractiebesluit vallen, maar ingericht worden met speelaanleidingen en andere dingen die bewoners belangrijk vinden. Deze plekken zijn te zien als een reserveringsruimte voor de steunplekken, die afhankelijk van de kinderaantallen nog wel eens op een andere plek in de buurt nodig zijn. De toestellen komen dan op een informele plek die daarmee steunplek wordt en andersom. Zo kan er ingesprongen worden op wensen en bevolkingsontwikkelingen.

8.1.1. Omvormingskosten

Er is op plekniveau een raming gemaakt van de benodigde eenmalige extra investeringen om het basisvoorzieningsniveau te realiseren. Hierbij gaat het met name om het opwaarderen van de centrale buurtplekken en het realiseren van extra sport- en beweegplekken voor jeugd en jongeren. Daarnaast wordt meer aandacht gegeven aan het informeel spelen en speelprikkels (zijnde geen speeltoestellen). In onderstaande tabel zijn deze kosten getotaliseerd weergegeven.

Raming eenmalige kosten		totaal
Omvormen speelplekken naar informele speelplekken	€	96.800
Uitvoeren maatregelen verbetering informele speelruimte, routing en ontmoeting	€	130.365
Verbeteren centrale en bovenwijkse speelplekken	€	567.231
Verbeteren steunplekken	€	123.028
Realiseren 13 nieuwe plekken waarvan 9 jongerenplekken	€	447.450
	totaal: €	1.364.874
	extra VAT (10%)	€ 136.487
	totaal: €	1.501.361

Figuur 36 raming omvormingskosten naar ontwikkelingsrichting

In de praktijk blijkt dat bij de kosten voor de uitvoering circa 60% investeringen te zijn en 40% overige werken (omgevingsinrichting).

Van deze 40% bestaat de helft uit kosten voor werkzaamheden aan groenvoorzieningen, verhardingen en straatmeubilair. Deze kosten zijn meegerekend in deze calculatie omdat in de praktijk blijkt dat bewoners hier vaak wensen of klachten over hebben en zo de speelplek optimaal kan worden vormgegeven.

Door het uitvoeren van de omvorming kan, door de toestelafname, een kleine besparing op de begroting worden gerealiseerd.

Begroting versus raming	begroting 2016	begroting 2017,2018 en 2019 met investering	raming nodig huidig	raming na omvorming
salarissen en vaste (reiskosten)vergoedingen	€ 192.450	€ 192.450	€ 151.889	€ 143.600
advieskosten/uren beheer	€ 2.500	€ 2.500		
materiaalkosten	€ 37.000	€ 37.000	€ 50.921	€ 49.016
onderhoud openbare ruimte/vandalisme	€ 38.000	€ 38.000	€ 5.679	€ 5.420
investering nav beleid 2009		€ 72.000		
vervanging (o.a. kunstgrasspeelveld en toestellen)	€ 144.100	€ 144.100	€ 197.100	€ 189.726
totaal	€ 414.050	€ 486.050	€ 405.589	€ 387.763

Figuur 37 begroting en raming huidig en na omvorming

Er is naast een besparing op de begroting nog een besparing van circa € 290.000 te realiseren op de uitvoering. Deze besparing is alleen te realiseren als de omvorming binnen 5 jaar plaatsvindt. Van de 255 toestellen die komen te vervallen kunnen dan namelijk 67 worden hergebruikt. Dit zijn de toestellen geplaatst na 1 januari 2010. In de praktijk vergt dit een goede uitleg en communicatie naar bewoners, omdat net geplaatste toestellen worden opgenomen en ergens anders geplaatst.

9. UITVOERINGSRAMING

Indien de speelruimte niet wordt ontwikkeld zal er achter de feiten aangelopen worden; een wip zal vervangen worden door een wip. Hierdoor treedt versnippering op van het budget en kunnen de plekken niet meegroeien met de doelgroep. Na verloop van jaren zouden de wip en het huisje op het kleine veldje in de straat namelijk vervangen moeten worden door een uitdagende combinatie op een grotere plek in de buurt waar je nog veel meer kunt doen. Meegroeien met leeftijd en het bieden van uitdaging is van groot belang voor succesvolle speelruimte. Zonder ontwikkeling is het onmogelijk om vorm te geven aan nieuwe ontwikkelingen en wensen van bewoners. Bovendien geeft het ruimte op de begroting, omdat de structurele kosten zullen dalen (zie 8.1.1 Figuur 37) ook na 2025.

jaar	nodig vervanging	besparing vervanging	nodig onderhoud	beschikbaar vervanging	beschikbaar investering	beschikbaar onderhoud	verschil	investering omvorming	extra nodig
2016	€ 114.371	€ 19.127	€ 208.489	€ 144.100		€ 267.450	€ 107.817		
2017	€ 76.707	€ 7.830	€ 208.489	€ 144.100	€ 72.000	€ 267.450	€ 206.183	€ 300.272	€ 94.089
2018	€ 161.411	€ 23.112	€ 208.489	€ 144.100	€ 72.000	€ 267.450	€ 136.762	€ 300.272	€ 163.511
2019	€ 132.105	€ 14.934	€ 208.489	€ 144.100	€ 72.000	€ 267.450	€ 157.890	€ 300.272	€ 142.382
2020	€ 161.839	€ 21.384	€ 208.489	€ 144.100		€ 267.450	€ 62.606	€ 300.272	€ 237.666
2021	€ 206.143	€ 32.681	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 40.051	€ 300.272	€ 260.221
2022	€ 296.610	€ 41.704	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 41.392		€ 41.392
2023	€ 207.724	€ 18.425	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 24.215		
2024	€ 251.612	€ 33.188	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 4.909		€ 4.909
2025	€ 257.109	€ 34.522	€ 198.036	€ 144.100		€ 267.450	€ 9.073		€ 9.073
total	€ 1.865.631	€ 246.907	€ 2.032.627	€ 1.441.000	€ 216.000	€ 2.674.500		€ 1.501.361	€ 953.243

Figuur 38 raming begroting en investering bij uitvoering omvorming

De kolom *nodig vervanging* is de vervangingsbehoefte zoals aangegeven in de grafieken in paragraaf 7.2. Daar zijn de staven *onbekend* en *voor 2016* verspreid over 10 jaar (€ 33.598) aan toegevoegd. De kolom *besparing vervanging* zijn de toestellen die in het basisvoorzieningsniveau niet nodig zijn en dus niet vervangen hoeven worden (hier komt investering omvorming tegenover).

Voor de kolom *nodig onderhoud* is gerekend met de geraamde onderhoudsbehoefte volgens de normtabel in Bijlage V.

Beschikbaar zijn structureel € 144.100 voor vervanging en € 267.450 voor onderhoud. De jaarlijkse beleidsinvestering 2009-2018 van € 72.000 schuift een jaar door en is in 2017, 2018 en 2019 nog beschikbaar.

Het verschil tussen nodig en beschikbaar geeft aan of er de komende jaren budget resteert of budget tekort is voor vervanging en onderhoud. Positief verschil kan ingezet worden voor het realiseren van de omvorming. In totaal is er dan over 10 jaar gerekend in plaats van € 1.501.361 maar € 953.243 nodig omdat de vervangingsbehoefte en onderhoudsbehoefte lager is dan het beschikbaar budget. In 2016 en in 2022 is er minder nodig dan de begroting (donkere vakjes in Figuur 38). Samen in totaal € 132.031.

De wens is om na een jaar uitvoeringsvoorbereiding in 2016 (aanbesteding en opstarten communicatie en participatie) het project in 5 jaar uit te voeren van 2017 tot en met 2021. Bovenop de begroting is dan de komende 6 jaar € 897.869 extra nodig en de vier jaar daarna € 55.374 extra.

Gaan we ervan uit dat de huidige investeringen in ieder geval een optie zijn om door te zetten na 2019, dan moeten er voor de komende 10 jaar € 953.243 minus € 432.000 (€72.000 x 6) is € 521.243 extra aangevraagd worden ten opzichte van huidige begroting.

BIJLAGEN

Ruimte voor spelen!

Speelruimteplan 2016-2025

Gemeente Barneveld

BIJLAGE I. BELANG VAN SPELEN

Spelen is een recht

Kinderen, jeugdigen en jongeren hebben tot slot ook recht op speelruimte. Dit blijkt uit het Verdrag inzake de Rechten van het kind, dat werd aangenomen door de Verenigde Naties op 20 november 1989. Het omvat alle kinderrechten, geldt wereldwijd en heeft dezelfde kracht als een wet in Nederland. Het verdrag is eigenlijk een contract tussen de overheden en hun minderjarige bevolking.

Lid 1 van Artikel 31 van het verdrag van Rechten van het kind

De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

Ieder mens is uniek en heeft een eigen ontwikkelingspatroon. Dit is afhankelijk van bijvoorbeeld cultuur, geslacht, thuissituatie of beperking. Daarom is het bij het realiseren van speelruimte belangrijk om te beseffen dat deze verschillen er zijn en de speelruimte hierop af te stemmen. In deze bijlage staan belangrijkste effecten van speelruimte en inrichtingsaspecten op een rij.

EFFECTEN

Spelen is leuk

Spelen is van alle tijden en spelen is gewoon leuk. Kinderen kunnen ook niet precies aangeven wat spelen nu precies is. Spelen heeft een eigen waarde. Het spel heeft symbolische waarde voor kinderen, het geeft betekenis aan ervaringen. Maar het is bovenal plezierig en vrijwillig. Het is goed voor het welbevinden van kinderen.

Spelen is leren

Spelen (en sporten en ontmoeten) is van wezenlijk belang voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van kinderen, jeugdigen en jongeren. Een kind verkent de omgeving, ontmoet daarbij andere kinderen, jeugdigen, jongeren, bekende en onbekende volwassenen. Allerlei materialen, mogelijkheden, structuren en situaties komen tijdens het spelen op hun pad. Het omgaan met de voorwerpen en situaties in zijn of haar omgeving is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling.

Cognitief-psychische ontwikkeling

Ten eerste spelen tijdens het spel ingewikkelde mentale processen een belangrijke rol. Spel bevordert de cognitief-psychische ontwikkeling. Hierbij wordt bedoeld op het bevorderen van logisch denken en probleemoplossend vermogen, leren kennen van de structuur van de ruimte, leren kennen van structuur van de tijd en creatieve competentie. Bij logisch denken en probleemoplossend vermogen wordt bedoeld op het leren kennen van oorzaak – gevolgrelaties en kunnen classificeren, in serie zetten van tastbare en niet tastbare zaken. De structuur van de ruimte leren kennen houdt in weten wat hoog, laag, ver, dichtbij, hard of zacht is plus kennis van de verhoudingen van het eigen lichaam. Kinderen leren de structuur van de tijd: opeenvolging van gebeurtenissen, afwachten van een regenbui, dag-en-nachtritme, week- en jaarritme, de begrippen heden, verleden en toekomst en natuurlijk de seizoenen. De ontwikkeling van de creatieve competentie vindt overal plaats bij spelen. Hierbij leren kinderen eigen ideeën en oplossingen bedenken.

Motorisch-lichamelijke ontwikkeling

Bij de motorisch-lichamelijke ontwikkeling valt te denken aan de ontwikkeling van grove en fijne motoriek, vaardigheden zoals lopen, werpen, vangen, zwemmen, springen, klimmen en klauteren, manipulatie van kleine voorwerpen en materialen. Maar ook visuele, auditieve waarnemingen en tastwaarnemingen worden getraind. Te denken valt aan waarnemen van textuur, temperatuur, trillingen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Op sociaal-emotioneel vlak leren kinderen hun eigen zelfbeeld, ontwikkeling van eigen gevoelens, zelfstandigheid, sociale vaardigheden, sociale redzaamheid en hun eigen waarden en normen bepalen. Met het bepalen van het zelfbeeld weten kinderen tot welke groep ze behoren (familie, etnische groep). Eigen gevoelens zoals angst, drift en vriendschap krijgen een plek tijdens het spelen. Kinderen leren zelfstandig te zijn en eigen keuzes te maken en daaraan trouw te blijven en die keuzes uit te voeren met of zonder hulp van anderen. Ook leren ze sociale vaardigheden zoals omgaan met anderen, regels en gezagsverhoudingen. Het leren van sociale redzaamheid houdt in zorgen voor uiterlijke verschijningsvorm en lichamelijke verzorging en het vaardig worden in het zorgen voor de omgeving. Kinderen leren hun eigen waarden en normen ontdekken.

Spelen is gezond

Spelen en sporten kunnen de gezondheid bevorderen. Beweging gaat overgewicht tegen. Steeds meer kinderen hebben te maken met overgewicht. Ook steeds meer kinderen hebben op telkens jongere leeftijd last van overgewicht. Spel en sport verminderen bovendien stress en aandachtsmoeheid bij kinderen. Dit verband is sterker bij spelen in de natuur.

Spelen is woonplezier

Een omgeving die uitlokt tot meer spelen en sporten maakt de kans groter dat mensen elkaar ontmoeten. Met verhoging van die kans ontstaat de mogelijkheid dat mensen elkaar, via kinderen en jeugdigen, van naam leren kennen en elkaar kleine diensten gaan bewijzen zoals even op kinderen passen. Elkaar van gezicht en naam kennen en elkaar kleine diensten bewijzen zorgt voor vertrouwen en binding met elkaar. Beide zijn belangrijk voor een grotere binding met de wijk en meer leefbaarheid. Bovendien is het zo gemakkelijker om sociale controle en toezicht uit te oefenen. Een wijk waar speelruimte aanwezig is, heeft over het algemeen een grotere aantrekkingskracht dan een wijk zonder dergelijke voorzieningen.

INRICHTINGSASPECTEN

Spelen en gedrag

Het ruimtelijk gedrag van kinderen op een speelplek is bestudeerd en leidt tot vier typen kinderen met bijbehorend speelgedrag: rauwers, douwers, schouwers en bouwers. Door deze vier typen een plek te geven in een landschappelijk ontwerp krijgt ieder kind de gewenste ontwikkelingsmogelijkheden. Verder is zonering nodig om te voorkomen dat jonge behoeftegroepen worden overschaduwed door oudere behoeftegroepen. Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ruimte ze nodig hebben. *Gebaseerd op onderzoek van Marianne de Valck*

Rauwers houden van bewegen en hebben veel ruimte nodig. Gewoon een open terrein waarop niets hoeft en van alles kan. Het gaat om ruimtevragende activiteiten. Denk hier aan rennen, voetbal, basketbal, fietsen of skaten. Ze houden van speeltoestellen waarmee ze zelf kunnen bewegen of die ze in beweging kunnen zetten. Het liefst mét extra effecten

Douwers hebben een gestructureerde ruimte nodig om tot spel te kunnen komen. Dit is een gebied dat speciaal voor een bepaalde activiteit of spel is ingedeeld. Het kan gaan om een speeltoestel, zandbak, maar een skatebaan hoort ook in deze categorie. De essentie dat deze ruimte structuur geeft in de omgeving en tot beweging uitdaagt. Ze houden van speeltoestellen waar je zelf meer mogelijkheden omheen kan verzinnen.

Bouwers kunnen alles gebruiken en iedereen mag meespelen. Ze hebben een margegebied nodig langs de rand van de speelplek (meestal groen) waarmee een ruimte wordt bepaald en afgeschermd. Hier is ruimte voor struinen, plukken, afbreken en verstopper-tje spelen, maar ook plek waar kinderen zich even af kunnen afzonderen wanneer het ze teveel wordt. Het is een prima plek om te graven of voor ander ongeregeld werk. Dit type houdt niet van speeltoestellen behalve erg uitdagende kabelbanen, klimwanden en toestellen die half af zijn en die je zelf kan aanvullen met bijvoorbeeld palen, stokken en snoeiafval.

Schouwers hebben genegenheid en geborgenheid nodig om tot spel te kunnen komen. Denk bijvoorbeeld aan een plek om te zitten of te staan, te kijken naar anderen, te kletsen of te chillen. Deze ruimten worden het best bepaald door verticale of horizontale begrenzingen: rugdekking, droogstaander of wand om tegen te leunen. Het gaat hier om de kwaliteit beschutting en niet zozeer om een kwantificeerbaar oppervlak. Ze houden van speeltoestellen die de fantasie prikkelen en die 'rugdekking' bieden.

Speeltoestellen voor kinderen met handicap

- Zorg voor toestellen met zo veel mogelijk contrasterende kleuren, geluiden, hellende vlakken ... waarop kinderen met een beperking ook kunnen spelen.
- In de speeltuin is er minstens één rolstoeltoegankelijk toestel aanwezig. Het is belangrijk dat dit toestel ook voor kinderen zonder beperking aantrekkelijk is om zo de integratie te bevorderen.
- Plaats bij een zandbak ook zandtafels waardoor het spelen met zand van op een rolstoeltoegankelijke ondergrond mogelijk wordt. Zandtafels worden op een hoogte van 70 cm geplaatst met onder de tafel een vrije ruimte.
- Op de toestellen zijn er grijppunten. Voor kinderen met een beperkte mobiliteit is dat van groot belang. Bij een hellend vlak plaatst men ook een leuning.
- Voor personen met een visuele beperking zijn kleurcontrasten belangrijk. Geef de grijppunten steeds dezelfde kleur. Kinderen met een verstandelijke handicap worden meer door geluiden of geuren aangetrokken.
- Het terrein kan ook als speelelement gebruikt worden. Creëer geborgenheid, avontuurlijkheid en prikkel de fantasie van de kinderen.

Voor kinderen met een mentale beperking is de verstandelijke leeftijd bepalend en niet de eigenlijke leeftijd.

Variatie bij ontwerp/inrichting

Uitdaging ontstaat door variatie in zo veel mogelijk speelmogelijkheden die door toestellen, omgeving, materialen en vormgeving geboden wordt. Hoe meer speelmogelijkheden hoe leuker de plek. Variatie is onder te verdelen naar drie kernpunten:

1) variatie in spelvormen

Er moet variatie zijn in de vijf spelvormen: bewegingsspel, exploratief/constructiespel, fantasie/rollenspel, regel- en wedstrijdspel en ontmoetingsspel en rust. Deze vijf spelvormen kunnen onverdeeld worden in ontelbare speelfuncties. Een van de bekendste daarvan is schommelen. Door de speelfuncties te laten aansluiten op het ontwikkelingsstadium van de verschillende doelgroepen blijven ze uitdagend. Een speelfunctie is een speelmogelijkheid.

2) variatie in omgeving en materialen

Er moet veel variatie in omgeving en materialen zijn. Variatie in omgeving bestaat uit verschillende soorten groen, verharding en water. Je kunt in bosplantsoen hutten bouwen en op het gras voetballen of picknicken en op de straat stoepkrijten en stuiteren met de bal. Bij variatie in materialen kun je denken aan steen, beton, hout, metaal, kunststof etc. Dit zorgt voor veel ontdek- en speelmogelijkheden al dan niet in hoge mate voorgeprogrammeerd. Er kan een schommel worden geplaatst, maar een touw aan een boomtak kan die mogelijkheid, vaak door kinderen zelf bedacht, net zo goed vervullen.

3) variatie in vormgeving

Er moet variatie in vormgeving van de omgeving en materialen zijn. Denk aan hoog en laag, droog en nat, netjes en rommelig, warm en koud, hard en zacht, kleurrijk en kleurarm, zonnig en schaduwrijk, beschermt en open, klein en groot, ver en dichtbij, gemakkelijk en moeilijk, enzovoorts. De kinderen hebben wat te kiezen en de variatie daagt uit om iedere keer weer iets anders te ontdekken. Speelmogelijkheden worden geboden doordat deze vormgevingsvariatie ervaren kan worden (over water springen of erin, van een heuvel afrollen, warme kei in de zon en koud in de schaduw, op kleine dingen kan ik nu al klimmen, die grote dingen komen wel als ik ouder ben).

Schaal in variatie en uitdaging (moet altijd in relatie gezien worden met de doelgroep(en)):

Laag Vijf spelvormen zijn niet aanwezig. Meerdere keren dezelfde speelfuncties **en/of** minder dan 3 speelfuncties in totaal ongeacht doelgroep **en geen** variatie in omgeving en materialen **en** in vormgeving.

Matig Vijf spelvormen zijn niet aanwezig. Enkele keer dezelfde speelfunctie **en/of** minder dan 3 speelfuncties per doelgroep, enige variatie in omgeving en materialen **of** in vormgeving (**niet beiden**).

Redelijk Drie van de vijf spelvormen zijn duidelijk aanwezig. Enkele keer dezelfde speelfunctie (maar dan duidelijk voor andere leeftijdsgroep of variatie in andere variatiefactoren), minimaal 3 speelfuncties per doelgroep, enige variatie in zowel omgeving en materialen **en** in vormgeving.

- Goed** Vier van de vijf spelvormen zijn duidelijk aanwezig. Geen echte dubbelingen in speel-
functies, meer dan 3 verschillende speelfuncties per doelgroep en **redelijke** variatie in
omgeving en materialen **en** in vormgeving.
- Hoog** Alle vijf spelvormen zijn aanwezig. Geen echte dubbelingen in speel-
functies, meer dan 4 verschillende speelfuncties per doelgroep, **veel** variatie in omgeving en materialen **en**
in vormgeving.

Variatie in sporten

Naast (panna)voetbal en skaten zijn er mogelijkheden voor andere sporten zoals (variaties op)
(voet)volleybal, (tafel)tennis, badminton, trimmen, klimmen, honkbal, basketbal, korfbal, fitness, boot-
camp, freerunning/parkour, frisbee, calisthenics, turnen, hockey, handbal, mountainbike/bmx, darts,
tafelvoetbal, denksporten (onder andere dammen/schaken), dans en mogelijk kanoën en zwemmen.
De openbare ruimte en paden lenen zich voor skeeleren, fietsen, steppen, hardlopen enzovoorts.

BIJLAGE II. SPEELPRIKKELS

Speelprikkels zijn objecten in de openbare ruimte die aanleiding geven tot spel. Zij kunnen bewust als bespeelbaar element zijn geplaatst, maar ook onderdeel zijn van een tot ander doel ingericht stuk van de openbare ruimte. De opzet van deze speelprikkels is dat ze veel speelwaarde hebben, niet onder het Attractiebesluit vallen en hooguit een risicoanalyse vergen. Ze maken stukken 'gewoon' groen of een 'gewone' stoep beter bespeelbaar en hebben ook een signaalfunctie aan volwassenen dat er echt gespeeld mag worden.

Speelprinkel bewust als bespeelbaar element geplaatst

Vaak komen speelprikkels op en rondom de speelplek voor of worden ze gebruikt om kinderen te (be-)leiden. Voorbeelden hiervan zijn allerlei soorten verharding, knikkertegels, hinkeltegels, gekleurde tegels en tegels met cijfers, letters en dierenvoetstappen. Door het aanbrengen van deze verharding of patronen en door verschillende soorten verharding kunnen tal van speelmogelijkheden ontstaan.

Een ander voorbeeld zijn betonelementen, zoals poefs, bielzen, palen, bollen en muurtjes, al dan niet gekleurd. Meer natuurlijke speelprikkels zijn bomen en boomstammen, grasheuveltjes, hagen en struiken. Ook het beschilderen van muren op een speelplek kan een prikkel geven tot spel.

Speelprinkel als onderdeel van de openbare ruimte

Voor het inrichten van de openbare ruimte worden tal van elementen gebruikt. Soms zijn deze elementen voor kinderen aantrekkelijk om mee te spelen. Echter lang niet altijd worden hiervoor elementen gekozen die ook bespeelbaar zijn. Als er toch een paal geplaatst moet worden, waarom dan niet een paal met een ronde kop in plaats van een scherpe? Waarom niet wat groenblijvers in het bosplantsoen?

De kern van het denken over speelprikkels is om bij elk plan of elke actie in de openbare ruimte na te gaan of de elementen die gebruikt worden ook geschikt zijn voor medegebruik door kinderen. Uitgangspunt is de bespeelbaarheid en het moet gemotiveerd worden als hiervoor niet wordt gekozen.

Een ruimte als speelprikkel

Door veel kinderen wordt een braakliggend terrein met een bult zand en ruigte hoog gewaardeerd. Daar zijn veel speelmogelijkheden en –functies aanwezig. Niet alleen braakliggend terrein, maar ook hoeken plantsoen en straat zijn soms favoriet bij een groep kinderen. Eenvoudige aanpassingen aan beheer en onderhoud en duidelijke voorlichting naar burgers kunnen deze speelruimte behouden. Voorbeelden hiervan zijn hutten niet opruimen (zeker niet in vakanties) en stukken ruigte zo lang mogelijk laten bestaan. Sturen in het medegebruik van het openbaar groen kan door sortimentskeuze. Struiken met grote doornen zijn absoluut niet aantrekkelijk voor kinderen en planten met giftige vruchten/bladen/schors mogen niet worden toegepast. Andere eenvoudige voorbeelden van het beter bespeelbaar maken van openbaar groen zijn hoogteverschillen in het gazon (werken ook goed antivoetbal), vaker toepassen van bloemenmengsels en het gefaseerd maaien van gras.

In heestervakken en blokhagen kunnen uitsparingen worden gemaakt waar kinderen hun hutje kunnen hebben. Hagen kunnen op verschillende hoogten gesnoeid en niet recht maar golvend aangeplant worden. Het toepassen van groenblijvers in bosplantsoen of solitair draagt ook bij aan de bespeelbaarheid van openbaar groen.

BIJLAGE III. JONGERENVOORZIENINGEN

Als richtlijn voor ontmoeten kan gesteld worden dat voor elke 15 (hang)jongeren uit de hangleeftijd (12 t/m 18 jaar) er één plek in de openbare ruimte aan te wijzen moet zijn waar hij of zij kan ontmoeten met andere (hang)jongeren. Vervolgens kan gesteld worden dat voor 50% van het 'hangen' geen specifieke voorzieningen noodzakelijk zijn. De ontmoetingsplekken zijn onder te verdelen in drie soorten plekken.

50% van de plekken: Groetplek (informeel)

Dit zijn de plekken in de buurt, vaak langs bekende routes, waar de jongeren afspreken om samen verder te reizen of waar ze afscheid nemen. Ook de toevallige ontmoeting onderweg valt hieronder. Het zijn willekeurig gekozen plekken die van 'nature' aanwezig zijn in de openbare ruimte. De ruimte moet er zijn (en kan dus deels gefaciliteerd worden), maar een specifieke inrichting is er niet voor nodig. De jongeren kiezen deze plekken zelf.

30% van de plekken: Kletsplek (informeel)

Dit zijn kleinere plekken voor 5 tot 10 jongeren die bij elkaar komen en bijpraten. 's Zomers is te zien dat er jongeren langs deze plekken (brom)fietsen op zoek naar een praatje.

- ✓ Ligging: goed gespreid over de dorpen langs doorgaande routes (echt in de buurt) en niet te dicht op woningen; in zicht zodat er snel gezien kan worden wie er op de plek aanwezig is;
- ✓ Verkeer: op voldoende afstand van doorgaande weg (2 tot 10 meter);
- ✓ Locatie: verharde ruimte met plek voor 5 tot 10 jongeren en wat fietsen en scooters;
- ✓ Inrichting: verhard gedeelte goed bereikbaar; een aantal zit- en ontmoetingsaanleidingen, afvalbakken en eventueel verlichting; gemakkelijk te verwijderen en herplaatsen en passend in straatbeeld;
- ✓ Regels: APV! Aanvullende regels door jongeren en omwonenden zo nodig op te stellen; bij overtreding verwijzen naar plek categorie II;
- ✓ Flexibiliteit: meer locaties categorie I aanwijzen dan inrichten. Op deze manier kan de plek eventueel nog eens verplaatst worden naar een andere locatie als de overlast te groot wordt (de jongeren houden zich niet aan de regels) of als de jongeren er helemaal niet meer komen.
- ✓ Toets: geen toets bestemmingsplan nodig. Voorzieningen vallen onder straatmeubilair of speeltoestellen. Functie en gebruik passen binnen huidige bestemmingen.

Figuur 39 groetplek, kletsplek en ontmoetingsplek

20% van de plekken: Ontmoetingsplek (formeel)

Dit betreft grotere plekken voor 10 tot circa 40 jongeren waar jongeren echt afspreken om bij elkaar te komen en te zitten praten of andere activiteiten te ontplooiën. Vaak gaan deze plekken samen met goed ingerichte sportplekken (bijvoorbeeld skateplekken), maar als die er te weinig zijn, kunnen de plekken ook apart goed functioneren (de JOP).

- ✓ Ligging: op voldoende afstand van woningen, bijvoorbeeld aan de rand van het dorp of in een groter park/plantsoen; in de omgeving van andere geluidsbron; op/bij formele sport/speelplek;
- ✓ Verkeer: goed bereikbaar, maar niet te dicht bij de doorgaande weg;

- ✓ Locatie: groot genoeg voor een grotere groep jongeren met fietsen/scooters en groot genoeg voor een aantal voorzieningen; afwegen of auto er wel of niet mag en kan komen (trekt oudere jongeren aan);
- ✓ Inrichting: zit- en ontmoetingsaanleidingen en beschutting in de vorm van wandje of beplanting; verharde ondergrond; verlichting; duurzaam en vandalismebestendig;
- ✓ Regels: APV en in overleg met omwonenden of andere betrokkenen aanvullende regels m.b.t. gedrag opstellen. De plek moet geen overmatige input vergen om in stand te houden.
- ✓ Flexibiliteit: inrichting plek voor langere termijn; bij overmatig vandalisme en teveel overlast een welzijnstraject doorlopen met 'daders';
- ✓ Toets: geen toets bestemmingsplan nodig. Voorzieningen vallen onder straatmeubilair of speeltoestellen. Functie en gebruik passen binnen huidige bestemmingen.

Door voldoende plekken te bieden:

- is er meer te kiezen en is er voor iedere groep een eigen plek. Dit voorkomt 'overbevolking' van de plekken of het uitwijken naar eigen gekozen locaties met de bijkomende consequenties. Door de plekken voor jongeren samen met de jongeren te kiezen en in te richten en ook de jongeren bij het onderhoud ervan te betrekken, wordt het nog meer een 'eigen plek'.
- kunnen ook eenvoudiger straf- of beloningsmaatregelen genomen worden zonder dat dit de druk op de overige voorzieningen aanzienlijk vergroot. Het opheffen van een van de vier plekken heeft zoveel meer negatieve gevolgen en een grotere impact dan het opheffen van een van de tien voorzieningen.
- kan ook snel ingesprongen worden op wensen van jongeren (beloning) door hen een van de aangewezen locaties naar eigen inzicht te laten inrichten of te laten 'pimpen'. Dat geeft de jongeren bovendien het gevoel dat ze kunnen kiezen in plaats van een plek opgelegd te krijgen.
- wordt het probleem neergelegd waar het optreedt (daar waar de jongeren wonen). Hoe moet het anders uitgelegd worden aan omwonenden dat er een plek komt?

Door categorieën te gebruiken:

- wordt het mogelijk om op eenvoudige wijze het ontmoeten in kaart te brengen en hierover te communiceren.
- kunnen jongeren worden doorverwezen naar een meer geschikt type plek voor het betreffende moment of de betreffende activiteit, bijvoorbeeld als de groep te groot wordt voor de plek of als de plek niet bedoeld is voor ontmoeting na een bepaalde tijd. Ook zijn aan de categorieën gemakkelijke regels en een herkenningspunt buiten te koppelen.
- kan samen met jongeren, jongerenwerkers, politie en omwonenden gesproken worden over wat wel en niet kan op een bepaalde plek.

Op deze manier krijgt de politie (en het jongerenwerk) een handvat waarmee ze kan handhaven, omdat er een alternatief kan worden geboden.

Verwijsplekken

Daar waar meer dan 500 jongeren dicht op elkaar wonen is het logisch dat er vaker een groep is die in de zomer ook 's avonds na 22.00 uur nog buiten wil zijn. Als dit niet meer gaat op de ontmoetingsplekken in de buurten dat is het goed om verwijsplekken te hebben die ver genoeg van de bewoning liggen om overlast te hebben.

BIJLAGE IV. TABEL KERNEN

In deze tabel staan de doorgerekende normgegevens per kern weergegeven. Achtereenvolgens komen aan bod (per kolom):

- kernnaam en doelgroepen
- het aantal kinderen per doelgroep in 2015
- oppervlakte van de kern in hectare
- de kinderdichtheid in aantal kinderen per hectare
- de doorgerekende uitgangspunten voor m2 informele speelruimte
- de doorgerekende uitgangspunten voor formele speelruimte met onder- en bovengrens (15 en 30 kinderen, 55 en 70 jeugdigen en 85 en 100 jongeren)
- het advies aantal plekken volgens OBB 2015 (basisvoorzieningenniveau)
- de huidige inventaris plekken 2015 totaal
- de huidige inventaris toestellen 2015
- verschilplekken tussen huidige situatie 2015 en advies
- informatie over huidige speelplekken en speeltoestellen in relatie tot kinderaantallen 2015 (aantal kinderen dat plek moet delen, aantal toestellen per 100 kinderen en aantal toestellen per plek)

Woonplaats	oppervlakte		Kinderdichtheid [aant/ha]	doorrekenen uitgangspunten			basis		inventarisatie		kwantitatief			
	[aant]	[ha]		informeel	formeel	kind/plek	ha/plek	voorzieningsniveau	plekken	toestellen	verschil plekken t.o.v. basis [plek]	knd per plek	knd per 100 knd	1st per plek
				0-5jr: 20m2/1 6-11jr: 20m2 /1 12-18jr: 1 st /15	kind/plek	kind/plek	kind/plek	[plek]	[plek]	[plek]	[aantal]	0	[aantal]	1st per plek
Barneveld	7.873	1.036,6	2,5	0,0				101	446		57	18	6	3,2
0 t/m 5 jaar	2.800		2,7		186	93	346	75	293	37	25	10	10	2,6
6 t/m 11 jaar	2.048		2,0		37	29	21	52	285	31	25	7	14	3,4
12 t/m 18 jaar	3.025		2,9		35	30	4	27	99	-9	168	31	3	5,5
De Gilnd	147	31,9	1,5					3	20		25	7	14	3,3
0 t/m 5 jaar	15		0,5		1	0	11	2	3	1	5	1	87	4,3
6 t/m 11 jaar	30		0,9		0	0		3	15	3	5	2	50	2,5
12 t/m 18 jaar	102		3,2		1	1	1	2	4	1	34	26	4	1,3
Garderen	328	57,0	1,9					6	19		55	17	6	3,2
0 t/m 5 jaar	100		1,8		6	3	20	4	10	0	25	10	10	2,5
6 t/m 11 jaar	84		1,5		1	1	2	3	12	-1	42	7	14	6,0
12 t/m 18 jaar	144		2,5		1	1	1	2	5	0	72	29	3	2,5
Kootwijk	19	10,2	0,6					1	3		19	6	16	3,0
0 t/m 5 jaar	7		0,7		0	0	4	1	2	0	7	4	29	2,0
6 t/m 11 jaar	5		0,5		0	0	1	1	3	0	5	2	60	3,0
12 t/m 18 jaar	7		0,7		0	0	1	0	0	0	n.v.t.	n.v.t.	0	n.v.t.
Kootwijkerbroek	666	69,7	3,2					9	31		74	21	5	3,4
0 t/m 5 jaar	219		3,1		14	7	24	7	17	0	31	13	8	2,4
6 t/m 11 jaar	178		2,6		3	2	2	6	22	0	30	8	12	3,7
12 t/m 18 jaar	269		3,9		3	2	1	3	9	-1	135	30	3	4,5
Stroe	190	29,3	2,2					4	13		38	15	7	2,6
0 t/m 5 jaar	70		2,4		4	2	10	3	5	0	23	14	7	1,7
6 t/m 11 jaar	55		1,9		1	0	1	2	13	1	18	4	24	4,3
12 t/m 18 jaar	65		2,2		0	0	1	2	6	1	22	11	9	2,0
Terschuur	168	23,9	2,3					4	13		34	13	8	2,6
0 t/m 5 jaar	53		2,2		3	1	8	2	5	0	27	11	9	2,5
6 t/m 11 jaar	51		2,1		0	0	1	2	12	3	10	4	24	2,4
12 t/m 18 jaar	64		2,7		0	0	1	1	7	1	32	9	11	3,5
Voorthuizen	1.962	202,0	3,2					28	170		46	12	9	4,0
0 t/m 5 jaar	626		3,1		41	20	68	20	104	18	16	6	17	2,7
6 t/m 11 jaar	553		2,7		10	7	5	17	107	4	26	5	19	5,1
12 t/m 18 jaar	783		3,9		9	7	1	10	37	-2	98	21	5	4,6
Zwartebroek	182	38,6	1,6					3	21		61	9	12	7,0
0 t/m 5 jaar	50		1,3		3	1	13	2	10	1	17	5	20	3,3
6 t/m 11 jaar	43		1,1		0	0	1	2	14	1	14	3	33	4,7
12 t/m 18 jaar	89		2,3		1	0	1	1	7	0	89	13	8	7,0
Totaal kernen Barneveld	11.535	1.499	2,6					159	736		53	16	6	3,4
0 t/m 5 jaar	3.940		2,6		262	131	5	116	459	57	23	9	12	2,7
6 t/m 11 jaar	3.047		2,0		55	43	5	88	483	42	23	6	16	3,7
12 t/m 18 jaar	4.548		3,0		53	45	5	48	174	-9	117	26	4	4,5

BIJLAGE V. AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN

In deze tabel staan de normgegevens en doorgerekende normgegevens per toesteltype voor vervanging en onderhoud weergegeven. Achtereenvolgens komen aan bod (per kolom):

ORANJE

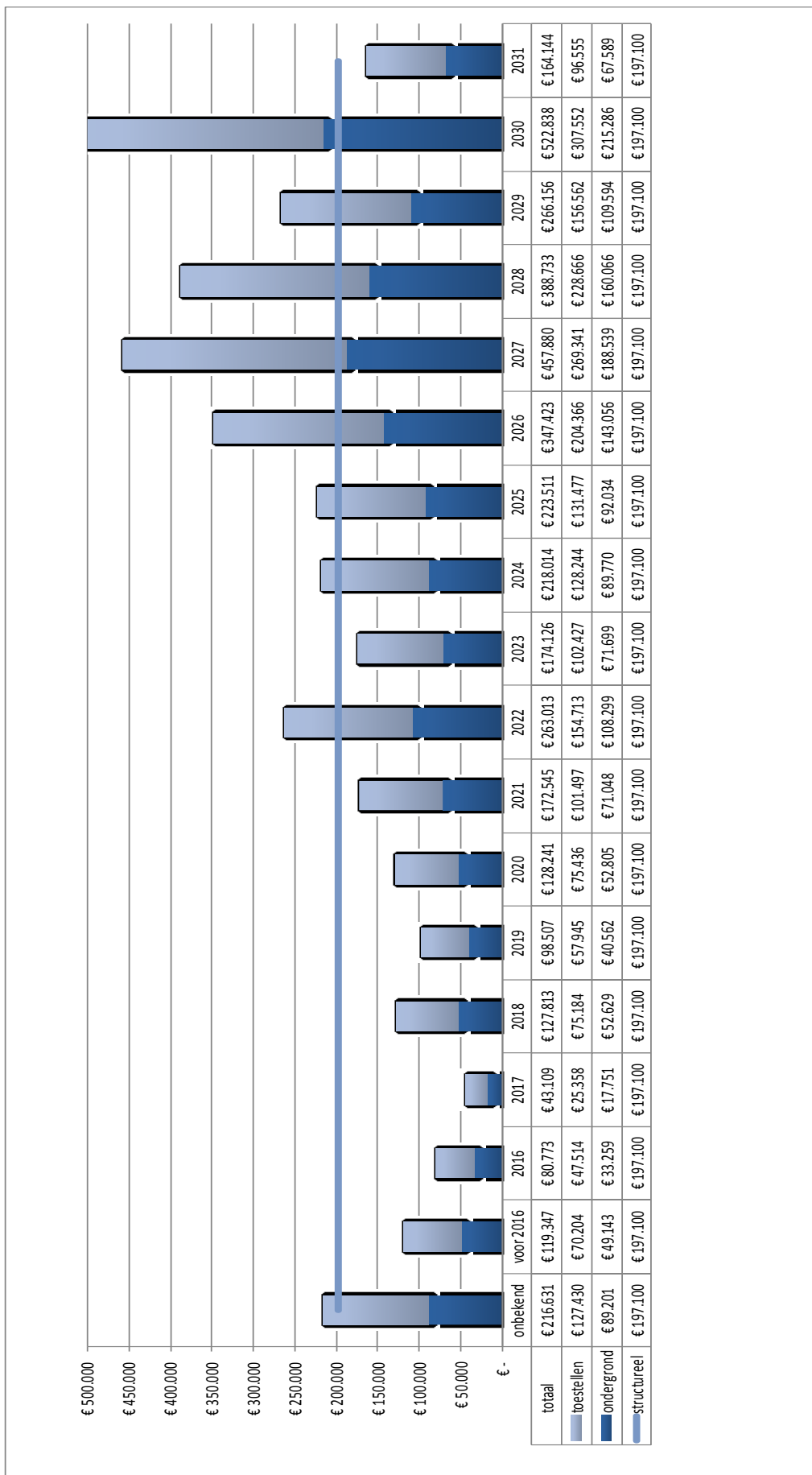
- toesteltype
- eenheid (stuks of m2 of m1)
- leeftijdscategorie waarvoor het toesteltype over het algemeen bedoeld is
- gemiddelde afschrijvingstermijn van het toesteltype
- aanschafwaarde van het toestel
- tijd in minuten nodig voor regulier onderhoud van het toesteltype
- materiaalkosten nodig voor regulier onderhoud van het toesteltype
- totale onderhoudskosten materiaal en uren voor het toesteltype

BLAUW

- aantal toesteltype binnen huidige inventaris
- omvang ondergronden of andere inrichtingselementen
- totale inventariswaarde voor betreffende toesteltype
- totale tijd in uren nodig voor regulier onderhoud van toesteltype
- totale materiaalkosten nodig voor regulier onderhoud van toesteltype
- afschrijvingskosten c.q. benodigde vervangingsreservering (inventariswaarde gedeeld door afschrijvingstermijn)

normen speeltoestel	eenheid	leeftijds- categorie	levensduur	normen			totaal huidige situatie								
				aanschaf- incl.8% plkst	onderhoud 100% tijd (min)	materiaal	totaal	aantal toestellen	omvang	aanschaf- waarde	onderhoud op huidig niveau 100% tijd (uren)	materiaal	tot. per jaar	afschrijving per jaar	beheer tijd (uren)
wipveer	stuk	0 t/m 5 jaar	14	€ 810	65	€ 24	€ 72	104		€ 84.240	112,7	€ 2.496	€ 7.453	€ 6.017	
meerpersoons wipveer	stuk	0 t/m 5 jaar	14	€ 1.404	45	€ 32	€ 65	10		€ 14.040	7,5	€ 320	€ 650	€ 1.003	
wip	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 1.728	45	€ 36	€ 69	21		€ 36.288	15,8	€ 756	€ 1.449	€ 2.592	
enkel duikelrek	stuk	6 t/m 11 jaar	18	€ 486	10	€ 4	€ 11	25		€ 12.150	4,2	€ 100	€ 283	€ 675	
meerdelig duikelrek	stuk	6 t/m 11 jaar	18	€ 918	20	€ 12	€ 27	57		€ 52.326	19,0	€ 684	€ 1.520	€ 2.907	
schommel	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 2.430	90	€ 48	€ 114	26		€ 63.180	39,0	€ 1.248	€ 2.964	€ 4.513	
speciale schommel	stuk	6 t/m 11 jaar	14	€ 3.942	90	€ 68	€ 134	16		€ 63.072	24,0	€ 1.088	€ 2.144	€ 4.505	
evenwichtstoestel	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 886	10	€ 2	€ 9	19		€ 17.712	3,3	€ 40	€ 187	€ 1.265	
bokspringpaal set	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 513	15	€ 16	€ 27	4		€ 2.052	1,0	€ 64	€ 108	€ 128	
glijbaan laag	stuk	0 t/m 5 jaar	14	€ 2.506	45	€ 30	€ 63	48		€ 120.269	36,0	€ 1.440	€ 3.024	€ 8.591	
glijbaan hoog	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 4.039	65	€ 35	€ 83	15		€ 60.588	16,3	€ 525	€ 1.240	€ 4.328	
taludglijbaan	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 3.062	20	€ 12	€ 27	3		€ 9.185	1,0	€ 36	€ 80	€ 574	
zandbak	stuk	0 t/m 5 jaar	20	€ 3.456	5	€ 5	€ 9	57		€ 196.992	4,8	€ 285	€ 494	€ 9.850	
(zand)speeltafel	stuk	0 t/m 5 jaar	14	€ 1.010	15	€ 18	€ 29	5		€ 5.049	1,3	€ 90	€ 145	€ 361	
draaitoestel klein	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 1.663	55	€ 22	€ 62	23		€ 38.254	21,1	€ 506	€ 1.434	€ 3.188	
draaitoestel groot	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 4.471	85	€ 45	€ 107	10		€ 44.712	14,2	€ 450	€ 1.073	€ 3.726	
klimtoestel	stuk	0 t/m 11 jaar	18	€ 3.823	75	€ 65	€ 120	26		€ 99.403	32,5	€ 1.690	€ 3.120	€ 5.522	
ruimtenet	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 17.712	90	€ 90	€ 156	10		€ 177.120	15,0	€ 900	€ 1.560	€ 12.651	
speelhuisje	stuk	0 t/m 5 jaar	16	€ 2.808	65	€ 105	€ 153	27		€ 75.816	29,3	€ 2.835	€ 4.122	€ 4.739	
combinatie klein	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 5.778	120	€ 80	€ 168	15		€ 86.670	30,0	€ 1.200	€ 2.520	€ 6.191	
combinatie middel	stuk	0 t/m 11 jaar	14	€ 9.153	180	€ 105	€ 237	31		€ 283.743	93,0	€ 3.255	€ 7.347	€ 20.267	
combinatie groot	stuk	0 t/m 11 jaar	16	€ 16.783	240	€ 130	€ 306	5		€ 83.916	20,0	€ 650	€ 1.530	€ 5.245	
uitgebreid combinatietoestel	stuk	6 t/m 11 jaar	16	€ 30.780	480	€ 160	€ 512	1		€ 30.780	8,0	€ 160	€ 512	€ 1.924	
waterspeelplek	stuk	12 t/m 18 jaar	12	€ 13.500	960	€ 148	€ 852	2		€ 27.000	32,0	€ 296	€ 1.704	€ 2.250	
kabelbaan	stuk	6 t/m 11 jaar	12	€ 8.964	240	€ 112	€ 288	4		€ 35.856	16,0	€ 448	€ 1.152	€ 2.988	
sporttoestellen															
tafeltennistafel	stuk	6 t/m 18 jaar	20	€ 2.052	10	€ 22	€ 29	23		€ 47.196	3,8	€ 506	€ 675	€ 2.360	
voetbaldoel	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 1.512	15	€ 20	€ 31	105		€ 158.760	26,3	€ 2.100	€ 3.255	€ 9.923	
basket/korf	stuk	6 t/m 18 jaar	12	€ 1.900	20	€ 75	€ 90	23		€ 43.694	7,7	€ 1.725	€ 2.062	€ 3.641	
pannaveld	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 10.260	65	€ 246	€ 294	9		€ 92.340	9,8	€ 2.214	€ 2.643	€ 5.771	
voetbalkooi	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 26.568	480	€ 890	€ 1.242	2		€ 53.136	16,0	€ 1.780	€ 2.484	€ 3.321	
volleybalset/tennis	stuk	6 t/m 18 jaar	12	€ 1.469	10	€ 12	€ 19	4		€ 5.875	0,7	€ 48	€ 77	€ 490	
skateboard groot	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 54.000	480	€ 575	€ 927	1		€ 54.000	8,0	€ 575	€ 927	€ 3.375	
skateboard middel	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 17.820	240	€ 450	€ 626	3		€ 53.460	12,0	€ 1.350	€ 1.878	€ 3.341	
skateboard klein	stuk	6 t/m 18 jaar	16	€ 1.296	90	€ 25	€ 91	2		€ 2.592	3,0	€ 50	€ 182	€ 162	
speelprikkels															
kruiptunnel	stuk	0 t/m 11 jaar	20	€ 918	15	€ 35	€ 46		1	€ 918	0,3	€ 35	€ 46	€ 46	
poef/paddenstoel	stuk	n.v.t.	20	€ 745	5	€ -	€ 4		34	€ 25.337	2,8	€ -	€ 125	€ 1.267	
(stap)stammen	stuk	0 t/m 11 jaar	12	€ 116	10	€ 35	€ 42		60	€ 6.934	10,0	€ 2.100	€ 2.540	€ 578	
bespeelbare kunst	stuk	0 t/m 11 jaar	20	€ 8.640	30	€ -	€ 22		2	€ 17.280	1,0	€ -	€ 44	€ 864	
veiligheidsondergrond															
valdempend zand	m2	n.v.t.	19	€ 35	4,2	€ 2,65	€ 5,73		2.356	€ 82.446	164,9	€ 6.242	€ 13.498	€ 4.339	
houtsnipper: verkleind	m2	n.v.t.	11	€ 45	2,4	€ 2,35	€ 4,11		216	€ 9.709	8,6	€ 507	€ 887	€ 883	
zandbakzand	m2	n.v.t.	9	€ 35	4,8	€ 2,45	€ 5,97		2.534	€ 88.700	202,7	€ 6.209	€ 15.130	€ 9.842	
rubbertegels gelijmd	m2	n.v.t.	19	€ 105	1,4	€ 0,15	€ 1,18		2.165	€ 227.284	50,5	€ 325	€ 2.547	€ 11.962	
doorgroeimat	m2	n.v.t.	12	€ 65	0,2	€ 0,30	€ 0,45		6	€ 406	0,0	€ 2	€ 3	€ 34	
kunstgras	m2	n.v.t.	15	€ 75	1,4	€ 0,95	€ 1,98		3.781	€ 283.541	88,2	€ 3.592	€ 7.473	€ 18.903	
gras/grond	m2	n.v.t.	30	€ -	0,2	€ -	€ 0,18		565	€ -	2,3	€ -	€ 99	n.v.t.	
totalen															
speeltoestel	stuk							564		€ 1.720.413	597	€ 21.562	€ 47.815	€ 115.999	717
sporttoestellen	stuk							172		€ 511.053	87	€ 10.348	€ 14.183	€ 32.384	213
speelprikkels	stuk								97	€ 50.468	14	€ 2.135	€ 2.755	€ 2.755	21
veiligheidsondergrond	m2								11.622	€ 692.085	517	€ 16.876	€ 39.636	€ 45.963	288
totaal toestellen en ondergronden								736		€ 2.974.019	1.215	€ 50.921	€ 104.389	€ 197.100	1.239

BIJLAGE VI. VERVANGING TOT 2031

BIJLAGE VII. KENCIJFERS GEMEENTEN

Gemeente		Aantal kinderen 0-18 excl. buitengebied	Aantal plekken	Aantal speel-toestellen	Aantal sport-toestellen	Gemiddelde toestelprijs excl. veiligheids	Toestel per plek	Plek per 100 knd	Toestel per 100 kind	Inventariswaarde per kind excl. veiligheids ondergrond
gemeente	klein	2.381	39	121	38	€ 2.882	4,1	1,6	6,7	€ 196
gemeente	klein	3.212	42	188	33	€ 3.210	5,3	1,3	6,9	€ 221
gemeente	klein	4.709	100	467	97	€ 2.847	5,6	2,1	12,0	€ 346
gemeente	klein	5.572	96	244	62	€ 3.015	3,2	1,7	5,5	€ 167
gemeente	klein	5.700	71	222	80	€ 3.491	4,3	1,2	5,3	€ 192
gemeente	klein	5.745	95	422	135	€ 3.143	5,9	1,7	9,7	€ 310
gemeente	klein	5.771	105	267	54	€ 4.218	3,1	1,8	5,6	€ 235
gemeente	middel	6.028	134	368	110	€ 3.971	3,6	2,2	7,9	€ 382
gemeente	middel	6.216	73	311	62	€ 2.837	5,1	1,2	6,0	€ 137
gemeente	middel	6.685	109	434	131	€ 2.744	5,2	1,6	8,5	€ 232
gemeente	middel	8.509	198	520	140	€ 2.992	3,3	2,3	7,8	€ 237
Gemeente	middel	9.243	88	312	83	€ 3.639	4,5	1,0	4,3	€ 176
gemeente	middel	9.945	183	680	37	€ 3.119	3,9	1,8	7,2	€ 215
gemeente	middel	10.086	143	547	206	€ 2.519	5,3	1,4	7,5	€ 195
Barneveld	middel	11.481	217	564	172	€ 3.032	3,4	1,9	6,4	€ 193
gemeente	groot	23.000	315	1373	306	€ 3.367	5,3	1,4	7,3	€ 249
gemeente	groot	23.099	292	1044	270	€ 3.774	4,5	1,3	5,7	€ 212
gemeente	groot	25.639	392	945	299	€ 3.953	3,2	1,5	4,9	€ 158
gemeente	groot	31.620	510	2169	563	€ 3.544	5,4	1,6	8,6	€ 325
Gemiddeld totaal						€ 3.279	4,4	1,6	7,0	€ 231

Geef kinderen de ruimte!

Maak speels medegebruik mogelijk

